

Zvaigždė

SANVAITINIS LAIKRAŠTIS.

Nr. 3

BROOKLYN, N. Y., 14 D. VASARIO (FEBRUARY) 1901M.

Metas I.

Privatnumo arba pavieniu ypatu tiesos.

Apszvieta, kuri labai sparciai platinasi tarp mūsų brolių, minksztna ir lavina mūsų szuurkszų supratimą, apie tiesas prigulincias koznai bevienai ypatai. Daug yra budų laužymo tų mūsų tiesų, bet tankiausiai jės yra užpuolamos ir laužomos per žingeidumą. Žingeidumas, kuris pats pėr savę nereiszkia nieko daugiau, kaip tik tai norą žinoti, datirti, yra labai naudingas ir geras pats savyje, nes viską, ką tikt žinome apie gamtą ir jos tiesas, apie augmenis, apie gaivalus ir žveris, apie patį ant galo žmogų, jo praeitę ir szjādieninį padėjimą, viską tai esame kalti žmogaus žingeidumui. Žingeidumas tada kuo toliau yra pastumtas, kuo geriaus yra isziplėtojęs pas žmogų, tuo didesnį duoda užganėdinimą ypatai jį turincziai, o žmonijai tankiai atnesza didelę naudą.

Kada, vienok, mes susitinkame su kitoms ypatoms, tada mes atrandame, jog teisybė ir mandagumas reikalauja sulaikymo ir aprubežiavimo mūsų žingeidumo. Ir teip, kada mūsų reikalai yra prieszingi reikalams kitos ypatos, neatbutinai turime sutaikyti savo reikalus su pareikalavimais kitos ypatos, nes nėra ir negali buti draugiszko sugyvenimo be pasiszventimo, be nusilenkimo, ir czia tai žingeidumas atranda savo rubežius, savo galą. Nes ypata gal buti kuonoteisingiausia, kuonogeriausia, bet visgi turi savo privatiszkus reikalus, ku-

riuos kitas turi guodoti. Pas vienus yra jų mislys, jų pajautimai; pas kitus yra nužiudimai, nelaimės, prie kurių svetimi neturi jokios tiesos; dar pas kitus yra tai amžis jų užsiėmimas, jų praeitę, jų prietiekiai, kurių žingeidumas kitos ypatos turi guodoti ir neturi tiesos atidengti priesz kitus.

Žingeidumas tada, kuris neguodotu virsz minėtų arba kitų panaszių tiesų prigulinczių kitai ypatai, butu jau ne žingeidumas, bet szuurkszumas, stoka draugijiszko iszilavinimo, tamsumas. Szitas szuurkszumas, arba tiesiog tamsumas, yra labai prasiplatinęs tarp mūsų brolių Amerikoje. Mes labai asztriai sprendžiame apie žmogų, kuris atima kitam gyvastį, niekiname tą, kuris svetimos savasties neguodoja, bet už tai nepripazystame kitai ypatai jokių ypatiszkų tiesų — labai tankiai lietuvys atkreipią akį ant savo kaimyno ypatiszkų reikalų, atranda jo praėjusį gyvenimą, kieszą jį jo szeimynos reikalus, isztyrinėja jo papratimus, suskaito jo iszdavimus, skaito jo skolas, pasakoja net ką jo kaimynas mislyja, kas jį linksmina o kas jį pikdo. Szituos tai dalykus kada žmogus svarsto ir apie juos szneka, nėra tai žingeidumas, gudrumas, bet paprastas suvadziojimas liežuvių, niekinantis pasakojantį ir klausantį, ir yra tai bjauriausių laužymu szventos privatiszkumo tiesos.

Budās, kaip virszui sakiau, dėl laužymo privatiszkų tiesų kitos ypatos yra yvairūs. Vieni, Dievui dekui, yra jau nuo mūsų brolių niekinami, kaip va; skaityti kito laiszkus be pavelinimo,

klausyti už durių ką kiti kalba, ziureti per raktą skylutę, papirkti tarnus kad iszdavinētu savo perdėtinius, bet už tai klausinėti ir sznekėti apie atsitikimus privatiszkose szeimynose yra tai paprastas mūsų brolių ragaiszis. Apie ką ir kaip tada kalbėti, kad neįzeisti ypatiszkų tiesų? Pasisznekejimas yra naudingas ir nežeminantis toliai, koliai sznekasi apie abelnus dalykus, arba dalykus naudingus visumenei; bet kaip greit sznekantiejie griebiasi prie ypatiszkų kitos ypatos reikalų, kalba stojasi paniekinimu jaczų kalbanczių ir tada laužosi privatnumo tiesos. Szito blogo paproczio mūsų broliai privalo kuolabjausia saugotis, nes jie svetimais darbais užimti, apie savus užmirsza ir, sergėdami kita, baisiai pažemina patys savę.

Jurinukas.

ZVAIGŽDĖS AGENTAI:

Lietuviai gyvenanti Shenandoah, Pa., už „Zvaigždę“ gali užsimokėti pas:

P. K. Radzeviczių,
121 E. Centre str.

ir pas P. V. Chmieliaucką
231 E. Centre str.

Lietuviai gyvenanti Mahanoy City, Pa., už „Zvaigždę“ gali užsimokėti pas:

P. J. Jurgelieviczų,
605 W. Mahanoy ave.
Mahanoy City, Pa.

Brooklyne yra „Zvaigždės“ agentu p. W. Dauoora kuriam yra pavelyta priimti prienumerata nuo norinczių užsiraszyti „Zvaigždę“.

Jubilėjinis išleidimas (1801–1901).

PASAKOJIMAS ANTANO TRETTININKO.

YSKUPO MOTIEJAUS VALANČIAUS.

I.

Dotnavos klostoriuje buvo vaikiukas vardu Antanas, kuris įsirašęs į trečiąjį zokoną šv. Pranciškaus, tarnavo klostoriuje gyvenantiems kunigams, kaip berniukas. Vos šventose dienomis tegebėjo apsimauti su zokono jupu, nes nebūdamas priėjęs amžinai klostoriuje buti. Tačiau nuo zokonų žmoogo gerai skaityti knygas ir imaningai rašyti.

Jam begyvenant, neliiko klostoriaus; paskutinis gvardijonas, Prokopavičia tarė Antanui: „Jau nesi mums reikalingas, tu kur tinkamas!“ Štai ir leidosi tiesiog į Devynonių ulyžę, arba sodžių. Atėjęs tuojau po uždūšnai dieni, rudenyje pabliuvo į namus pasiturinčio ukininko Mateušo, pasveikino jį papročiu katalikų, sakydamas: „Tegul bus pagarbintas Jėzus Kristus!“ o ukininkas atsakė: „Ant amžiu amžinųjų Amen!“ Paskiaus svečias tarė: „ar žinai ką, tėvai, esmiu trečiasis Dotnavos klostoriaus, moku gerai rašyti ir skaityti, įsą sodžiuje daug yra vaikų — jei norėtumėte, galėčiau juos pas mokinti! Surink ukininkus, pašnekesime ir sutarsime, kas ir kaip turime daryti“. Atsakė Mateušas: „Gerai sakai, o finasi adventai, o neturim kur vaikų leisti. Tarsi pati Viešpats pamistą mums atsiantė. Rasi alkanas esi? Motina pavaldė, o aš tuomi tarpu susiedus pavaldsiu.“ Vyrams susisėjęs, tarė Antanas: „Štai noriu įsų vaikų mokinti, algos nekalauju; jei mano sermėgelė bemokinant nuplūš, duosite geroną, o pakoliam mokysiu — manę szersite“. Atsiliept ukininkas Jokubas: „Bet kurioj grinčioj mokysi?“ Anianas atakė: „Kađ vienam ukininkui, daug vaikų surinkdami, neįkurtumėme, szaip padarykime: per tris dienas bus iškala prie vieno žmogaus — visi vaikai prie jo susibėgs; pietums atėjus, skries vaikai namon valgyti ir vėl sugrįžs, o man duos pietus vietos gospadinė. Po trijų dienų eis esiu prie susiedo ir su manim vaikai. Naktvoti eis tie namon. Ir teip toliaus darysime.“

Visiems ant to sutikus, ukininkai išsiuntė vaikiukus į Szaduvą ir Josvainius pirkti lementorių su knygelėmis, kurias parnešus susirinko vaikų trisdešimtis ir du; tuos Antanas ir pradėjo mokinti. Išgirdę apie tą iškalą Goščionų ir Jaubutenų sodžiai, taipgi prileido savų vaikų. Taip susirinko jų keturios dešimtyt ir trys.

Antanas, turįs jau keturesdešimtis su pyragu metų amžiaus, buvo labai dievobaimingas; drauge su vaikais klausė kalbėjo kas vakarą poterius, vaikų nemuszinejo, nukaltusius ar šlinkius (tinginius) gėbėjo pastatyti kerteleje ir paraginti, kad mokintysi, pats mokino, kaip yra sakoma, antsigulęs, nei žingsnio nuo vaikų neatsitraukdavo. Todėl vaikai už kits kitą mokinosi.

II.

APIE SUVERIMA PASAULIES.

Vieną vakarą studentelis Juzė į langą pažvelgęs tarė: „O! kaip švieč! žvaigzdelės, laikas mums namon eiti.“ Tuos žodžius išgirdęs, Antakas sakė: „Nu, vaikai, padėkit lementorius, nekuriuos daiktus jums papasakosiu, ir eisite namon.“ Šie tuojaus klakšt, klakšt uzdengė savo knygeles ir padėjo discipulkas, o Antanas šep prabylė: „Juzė sakė žvaigzdelės šviečiant, o ar žinote, iš kur tos nakties zvakės atsirado?“

Keleta vaikų atsiliept: „Nežinom!“ Atsakė Antanas: „Nu, gerai, aš jums papasakosiu; klausykites.“

„Pirm šėių tukstančių metų nebuvo nei dangaus, nei žemės, nei saulės, nei mėnesio, nei žvaigždžių. Pats tikrai Dievas trijose asabose, kurios vadinosi: Dievas Tėvas, Dievas Sunus, Dievas Dvase Šventa, nuo amžių gyvenė galybėje savo. Budamas laimingu ir visuo partekusiu, rįžosi sutverti žemę su visu jos gyviu. Tarė tikrai tuos žodžius: lai buna žemė! Ta, beregiant, o itinai iš nieko atsirado; bet buvo sumišusi su vandeniu ir pabliurus didžioje tamsybeje.“

Vel tarė Viešpats: tegul buna šviesybė! ir atsirado šviesybe. Tą savo darbą nuderbo pirmos dienos buyyje. Antrą dieną Viešpats atskyrė vandenį nuo vandenių ir sutvėrė orą arba ziedrą dangų, kurį matome. Dar sutvėrė kaš-zin kokiam laikė dangų ir daugybę aniulų, kuriuos danguje patalpino. Tarp tų visų vyrcsnysis aniulias Liucipierius pasiputė, norėjo būti lygus Augščiausiam Dievui, nenorėjo jo klausyti ir patraukė į savo pusę daug aniulų. Tu kart Viešpats, sutvėręs pragarą pilną ugnies, nustumė ten Liucipierių su visais jo šalininkais. Su lyg tuo laiku piktai aniulai tapė velniais, neprieteliais Viešpaties Dievo ir žmonių.

Trečią dieną sutvėrė Viešpats medžius ir žoles, kitus vaisingus, kitus nevaisingus. Ketvirtąją dieną sutvėrė saulę, mėnesį ir žvaigzdes, kurias naktimis matome. Penktąją dieną sutvėrė visokį gyvį vandenyje ir paukščius ore lakiojančius. Šeštąją dieną sutvėrė Viešpats karves, arklius, avis, kiaules, šunis, vilkus, zuikius ir visokius medės (girtos) paukščius.

Ant galo Traicė Švenčiausia rįžosi sutverti žmogų. Viešpats, emęs molio šmotą, nulipino kuną žmogaus ir įkvėpė jį dušią, negalinčią numirti. Praminė jį Adomu, padarė jį viršrinku ant visokio gyvio ir patalpino jį gražiame darže, rojumi vadinamame. Adomas atsikėlęs stebėjosi į visas puses ir nežinojo kamė eiti. Vaikščiojo po daržą, matė gyvulius, bet neturėdamas su kuomi pasišnekėti, ilgėjosi.

Regėdamas tai Viešpats tarė: „Negražu yra Adomui vienam gyventi, sutverkim moterį, į aną paveidžią!“ Vakaro Adomas atsigulė ir užsnuodo, o Viešpats, trakš, išlaužęs jam rieną šonkaulį, iš to sutvėrė moteriškę ir pavedė Adomui už moterį.

Adomas džiaugėsi ją pamatęs, o Viešpats palaiminęs, tarė: „Nu, gyvenkite rojuje, skinkite ir valgykite visų medžių vaisius, bet šita to viduryje darzo esančio medžio vaisių nekušinkite, nes jei kuomet suvalgysite — numirsite!“ Tai pasakęs pasilepė. Septintoje dienoje nieko Viešpats nesutvėrė ir pašventė ją; dėlto tai ir lygšiolei septintąją dieną švenčiamė.

Adomui su Jieva rojuje daliai begyvenant, neprietelius Viešpaties ir žmonių, velniais, iš kailioėjo. „Ar matot — sakė Liucipierius draugams savo, — jog žmonės uzmes mūsų vietą danguje; reik šia mums padaryti pinklę, kad neįeity į dangų“. Beregiant velniais, į rojų nulekęs, vinkst, persivertė į žaltį arba kirminą, šarietė į užgintą medį ir gali būti pradėjo grauzti jo obuolius. Jieva atėjusi stebėjosi, o žaltys tarė: „Kodėl judu nevalgotė tų vaisių? labai yra gardus!“ Ši dar nieko nežinodama, jogei paprastas žaltys negali kalbėti, atsakė: „Viešpats mudviems užgnė kušinti ir užsake, jogei suvalge mirsiva.“ Tarė velniais: „Ko čia klausota, netiesa, nenumirsite suvalge, bet atsidarys judviem akys, it Dievu busite, žinančiu gerą ir piktą“. Šita paklausiusi nuskyne obuolį ir valge. Tada atėjęs Adomas klausė moteries: „ką čia dirbi?“ Ši atsakė: „valgau obuolį užgintą, žaltys sakė nieko pikto neatsitiksiant, šia, valgyk ir tu, nes yra skanus.“ Adomas triaukš, triaukš ir kanda. Suvalge beregint susigėdo ir sakė: „O!

ką padarėva, Viešpats užgynė valgyti, suduos mudviem per kailį!" Susiprato ešančių pliku, pradėjo dangstyti siu-plačiais medžių lapais ir sulindo į tankumyną.

Tuojaus išgirdo Viešpaties balsą, sakantį: „Adomai, kame esi?" Šis pakereje kiutodamas atsakė: „Oi, Viešpatie, esmiu pilkas, gėdžiuosiu į tavo šviesias akis išeiti." Tarė Viešpats: „Bet kas tau pasakė, jogei pliku esi, bene kandai tik-tai užginto vaisiaus?" Šis atsakė: „Viešpatie, gąš bučiau ir nekandęs, bet moteriškė, kurią man daviai, tai paragino ir kandau." Klausė Viešpats: „O tu, Jieva, dėlko tai padariai?" Ši atsako: „Matai, tėveli, zaltys bjaurybė manę ap-gavo!" Tuokart tarė Viešpats: „Nū, kad manō prisakymą perzengėte, bus judviem negerai. Tu, Adomai, vos prakaitą kaktos braukdamas, uždirbsi sau duoną. Be darbo žemė iš-daigys tau tik usnis ir erkščius. Tu, Jieva, sopuliuose gim-dysi vaikus ir busi po valdią vyro. Judu ir judvių vaikai, pagyvenę neilgai pasaulėje išmirsite. O tu, zaltys, kurs ap-gavai moteriškę, nuo visų neuzkenčiamas po žemę slankiosi; ateis tačiasus gadyne, kurioje moteriška sutrys galvą tavo." Tai pasakęs, liepė Aniuolui išginti Adomą su Jieva iš rojans. Apie tą atsitikimą sako giesmė musų: „Adomas iš rojans dygst, dygst — Aniuols per kinkles švykšt, švykšt!"

Išvaryti pajuto šaltį, verkė ir neturėjo su kuomi apsilvilk-ti. Susimylejęs Viešpats davė jedviem kailinėlius. Teip Viešpats paliko pirmuoju kriaučiu pasaulėje.

Tarė Antanas: „Nu, vaikai, ar supratote, iš kur atsirado pasaulė?" Šie atsakė: „Supratom, Viešpats Dievas ją su-tvėre iš nieko!" Eikit dabar namon, ryto vakarą kitką papa-sakosiu." Vaikai išsikirstė.

III.

APIE SZVENTA ANTANA

Vaikai pagal savo paprotį rytą metę sugrįžę, skaitė sa-vuotičkai ir badė su discipulkomis literas. Per dieną štikai-lijo, sakydami: „ai tegul ką šį vakarą pateižs mums geras mokintojas musų!" Vienas atsakė: „Kad dugną dėsimė, tad regėsimė; kad išgirsimė, tad žinosimė." Vakaru atėjus, tarė mokintojas: „Mano vardas yra Antanas, noriu šį vaka-rą papasakoti jums apie savo užtarytojį." Vaikai ausis pa-statė.

„Einant dvyliktam šimtui metų po užgimimui Viešpaties Kristaus, Portugalijos žemėje, Lizbonos mieste, Martyno mo-teris, vardu Marija, pagimdė vaikelį, kurį prie krikšto prami-nė Antanu. Vaikas tas nuo pat kundiktystės klausė tėvų, nie-kuomet jiems širdies neuždavė, niekadoms neprieštaravo; todėl mylėjo jį Viešpats ir tėvai. Augdamas išmoko rašto, o pas-kiaus įstojo į zokoną Šv. Pranciškaus. Elgėsi visuomet, kaip šventas; kunigu tapęs, sakė graudžius pamokslus; kurių tuk-stančiai žmonių skubėjo klausyti. Gyvą skaitė visi Antaną už šventą; kad pasakęs pamokslą namon grįžo; daug žmonių sergančių dasilytėdami jo jupos sveikais paliko. Moteriškės prilindę karpė jo padelkas ir laikė kaipo relikvijas. Kad dau-gyybė žmonių bažnyčioje netilpo, sakė pamokslus laukuose, iš kurių pareidavo apkrapytas vos ne sulyg kelių, ir turėjo naują jupą siudinti.

„Prancuzijoje, Tuluzos mieste, vienas eretikas nenorėjo tikėti švenčiausiam sakramente ešant Kristų Jėzų; šv. Antanas žadėjo per stebuklą parodyti, jogei yra. Eretikas per tris dienas nedavė savo asilui nieko ešti; paskui, atvedęs pas šven-torių, padėjo po snukiu pintinę su avizomis. Šv. Antanas iš-jo iš bažnyčios su švenčiausiu sakramentu; asilas norėjo smegtiesi prie avizų, bet šventasis sušuko: „gyvuly, atiduok pirma garbę čia esančiam Sutvertojui tavo!" Asilas tuojaus priklausė ir nulenkė galvą. Regėdamas tai eretikas, įtikėjo, jog ostijoje yra tikras Dievas ir pasliko kraliui.

Viena moteriškė norėjo eiti į miestelį, kuriame šv. An-tanas sakė pamokslą, bet vyras nedaleido. Negalėdama nu-eit-palypėjo ant savo stogo ir girdėjo žodžius šventojo, nors miestelis, kuriame sakė, buvo per dvi myli atstu.

„Šv. Antanui kas zin kuomet besimeldžiant, nusileid Kristus Jėzus paveiksle grazio kudikelio, sėdosi ant jo rankų ir atneč jam špausias mylistas. Iš karštos meilės vos širdis šventojo nesutirpo.

„Vienam labai godžiam didžturčiumi mirus, giminė meldė šv. Antano, bet per laidotuves pamokslą pasakytų. Šventas į kozelnycią įlipęs pradėjo sakymą nuo tų žodžių Viešpaties Kristaus, „Kame yra skarbas tavo, ten ir širdis tavo." To-liaus sako: „Numirė sukčius, bagočius ir palaidotas praga-re. Širdį jo rasite skrynėje ant pinigų". Galinga giminė tai išgirdusi, supyko, pradėjo klegėti, skubėjo namon, atidarė skrynę ir atrado širdį numirusiojo ant pinigų. Tardamiesi kam norint svetimą širdį skrynėje padėjus, išnešė kuną iš bažnyčios, liepė perskioriti, bet širdies nebrado. Ką regėda-dama susigėdo ir nutilo.

„Mirė sz. Anranas 1231 m. Padvos mieste. Gyveno jis didelėje prietelystėje su vienu zokonjku Mediolano klišto-rius. Vos numiręs ėjo prie savo prieteliaus ir tarė: „Pali-kęs savo asilą Padvoje, šitai cinu į atsilsį." Tai pasakęs, iš-ėjo iš celiiaus. Prietelius, tardamas Antaną viešėti atėjusi, jieš-kojo jo po visą klištorijų, bet nebrado. Neuzilgo dasizinojo šventąjį Padvoje mirus.

„Netekus šv. Antano pasaulėje, jo stebuklai nepasibaigė. Žmonės, skoitodydami jį už šventą, pradėjo zadėtiesi ir datir-da-vo per jo užtariamą nuo Viešpaties prajovų. Španijos žemėje jau seniai sirgo paties karaliaus dukte; daktarai dėl gydy-mo atsispirdami gydė, tačiau mergelė numirė. Karalienė verkdama pradėjo melsti Viešpaties, idant per užtariamą šv. Antano atgydintų.

„Praslinko keletas dienų, lavonas pradėjo dvokti, bet ka-ralienė nedaleido laidoti ir stygavojo atgysiant mergelė. Vieš-patis, išklauses jos meldimą, atgydė mergelę, bet neilgam. Prisikelusi iš numirusių, tarė: „Ar žinai ką, motinėle, tamis-tai meldžiant Viešpatį, kad manę prikeltų, aš buvau danguje gražiausioje draugystėje šventų mergelių ir nenorėjau, idant Viešpatis išklausytų maldos tamistos, det Viešpatis tarė: pri-zadėjau niekam meldžiančiam per užtariamą šv. Antano neat-sakyti, todėl, kelkis, tačiau po penkiolikos dienų vėl į dangų sugrįžsi. Todėl, neverk, motinėle, jogei neužilgo vėl mir-siu." Kaip pasakė, taip ir buvo: penkioliktoje dienoje vėl dailiai numirė.

„Vienas Španijos vyskupas pametė didiai brangų ziedą; gana jieškojės ir niekur neradęs, meldė Viešpaties, idant per užtariamą šv. Antano susivoktų. Kazinkuomet, vyskupas, su svečiais pietus bevalgydamas, pradėjo šnekėti apie stebuklus per užtariamą šv. Antano datirtus, pridurė: „ir aš meldžiau Viešpaties, idant ziedą atrasčiau, tačiau lig šioliai neturiu." Vos tai pasakė, ziedas bimbė nuo palubės ant stalo nukrito. Visi svečiai stebėjosi prajovui ir garbinu Viešpatį.

„Italų žemėje vienai poniai pragaišo brangus su mane-ilais papuoštas auskaras. Nesumanydama kame jieškoti, už-pirko mišias prie šv. Antano. Paskiaus atidariusi, skrynėlę atrado abudu auskaru ir tarė vyrui savo: „šitai atradau skry-nelėje abudu auskaru, turi but kad pirma negerai perziurėjau; bereikalo išleidu pinigus mišias užpirkdamu.

Kelioms dienoms praslinkus, norėdama su auskarais pa-sipuošti, atidarė skrynėlę — atrado vieną tiktai auskarą, o vietoje antrojo pinigų, ant mišių duotus. Gailejosi pa-čiaus savo tauzėjimo, bet po laikui; auskaras amžinai prapuolė.

„Dotnavos bažnyčios zokristijoje 1817 m. kas-žin kas

pavogė nedidelį, bet gryo sidabro smilkintuvą. Zokristijonas, veikia pasigedęs, klausinėjo žmonių, zokristijoje pasitikusių — bene nematė kas žmogų vagiantį? Tai girdėdamas vienas šiaučius keikė žmones vagiančius šventus daigtus, o zokristijonas jam tarė: „prieteliau, šitai kunigas išsina mišių laikyti prie altoriaus šv. Antano, cikiva išklausti, bene parodys tas šventasis vagį?“

Išėję abudu klaupeši ir klausė. Mišioms baigiantės, šiaučius sučiaudėjo ir pareikalavo skeptą nosį nušluostyti. Siekė į kišenių jupelės, betraudamas skeptą ištraukė ir lenčiugelius smilkintuvo. Zokristijonas, pamatęs, jo nebeatstojo sugrįžo abudu po mišių į zokristiją ir su gėda šiaučius turėjo atiduoti smilkintuvą.

„Metuose 1857 degė Telšių miestas. Ugnis, pavėjų eidama, naikino namus visa paažere. Kromininkas Dovydas, žydas, matydamas pakarčiu ugnį einant, suprato, jog ir jo namus neaplenks; todėl nusidavė pas kleboną Manavyčių, davė jam rublį ir tarė: „Tėveli, atlaikyk mišias prie šv. Antano, idant gelbėtų mano namus.“ Dovydo namai yra ir ligišioliai (1872 m.); žydas tačiau į katalikus nepervirtė.

„Bet kas išskaitys pravojus nuo Viešpaties per užtariamą šv. Antano padarytus! Todėl gal ir nėra bažnyčios, kurioje nebūtų altoriaus šv. Antano, nes žmonės visur prie jo glaudžiasi. Ir jus, vaikai, jį mylėkite, turėkite jo abrozėlį ir kuomet — ne — kuomet poterėlis kalbėkite.“

IV.

APIE GERĄ DARBĄ.

Rytą metą sugrįžę vaikai per kiaurų dieną skaitė. Tik pietus jų darbą pertraukė. Subrėskus, studentėlis Stasius tarė Mokintojui: „tamista žadėjai ką norint mums papasakoti.“ Šis atsakė: „gerai, gerai, padėkit lementorius.“ Vaikams padėjus ir aplinkui sustojus, Antanas šiaip prabylo:

„Laikė sumišimo 1863 m. nepertoli nuo Papilės mirstelio, Jonaičių Sodelės medsėdžiuose, turėjo savo butelį Mateušas, didiai darbus vyras. O vedęs moterį Marijoną, sulaukė sunų, kurį apkrikštino vardu Povylyu. Tam vaikui užkliudžius šešioliktus metus amžiaus, kilo prie mūsų sumišimas arba karė.

Mateušas paprastai miške tašė gantas; tomis vartavojęs ir padirbo sav krume triobelę. Vieną rytą Povylyukas, Sabaliu vadinąs, atbėgo pas tėvą persigandęs ir tarė: „Oi, tėveli, nebuvai namie, įsisuko, girdi, į mūsų namus maskoliai, reikalavo mėsos, sviesto, duonos ir pinigų. Motinėliai ir man per kuprą gunkst, gunkst, sudavė, rasi butų ir triobą išvertę, jei Viešpats nebūtų vyresnėlį atsuntęs. Tas, girdi, su spindinčiais drabužiais apsirėdęs ir kas dedasi pamatęs, ištraukęs šoblę pradėjo maskolius takšt, takšt, tvotinti; vienas nebterdamas per langą išsoko ir tą dzinkšt išmušė, visi spruko laukan ir išėjo ant Kuršėnų linkon.“

Atsakė tėvas: Oi negerai, kad aš namie nebuvau, bučiau sudavęs tiems bezlėpyčioms.“ Tarė Povylyukas: „O ką butumei pàdaręs, tėveli, visi girdi su žrielibomis, su geležies jiešmais, su šoblėmis ir su pištalietais — baugu ir žiurėti.“ Atsakė tėvas: „To bučiau nepaisęs, juk ir gaidys ant savo piešų ir šuo savo namuose yra drasesnis. O kirvis kam? Čakšt į kaktą pirmam į triobą lendačiam — ir gana.

Paskiaus pridūrė: „Jau yra vakarop, užkask bulves vakarienei ir padėk man gantas krauti.“ Šis; supustęs ngnelę, užkaitė ir darbavosi su tėvu. Bulvėms išvirus susėdo valgyti, išsrėbė bliudą rugštaus pieno ir sugulė.

Rytą metą abiem sukilus, motina Marijona atnešė prilaidienės šmotelį ir išvirė batvinius. Visiems pavalgjus, sūnus su tėvu išėjo į mišką prie darbo, o Marijona grįžo namon,

Besidarbuodami prieš pietus išgirdo Papilės linkon pakšt, pakšt — šaudant. Tarė Povylyukas: „Oi, tėveli, tenai musiškiai su maskoliais mušasi! cikiva pažiūrėt, kurie kuriuos nugalės, kam teks suteptais galas?“ Atsakė tėvas: „Sunceli, yra sakoma: kame pinigų skaito, ar baras“, muszas“ — isz ten bėgk szalin! o tu nori į ugnį eiti, ar tatai tavo proteliš?“ Sunus tarė: „Tėveli mudu į ugnį necisiva, bet isz tolo dabosiva, cikiva, cikiva!“ Paklausęs tėvas emė kirvį su sunumi vedinąs ir ejo. Koį verstą miszkū neujus, Sabalys, į szalį pabėgęs, pradėjo didiai loti. Tėvas tarė: „Jau szuniukas aų rado!“ Beregiant Sabalys cypdamas sugrįžo ir ael nuskrickęs lojo: Povylyukas szoko vežėtė, pamatė begulintį maskolių vyresnį, aptekusį su krauju ir pavadinò tėvą.

„Povylyukas per dvi žiemi Vekšniuose mokiniasis raszo, kiek-tiek nazliebe lenkiszkai ir klausė gulinczio: „Kas esi?“ Tas atsakė: „Esmi pulkauninkas maskolių Čertkov, mušiausi po Paple su jusų Jablonauskiu, kurs musiškius bisiai sumušė. Aų, su dviem kulkom persautas, pradėjau alpuliuoti, pajojau į šalį ir čia šitai nukritau nuo arklio; jei galite, gelbėkita!“

„Sunus pateistam prisistebejęs, klausė; „Meldžiamasis, bene tamista išvariai užvakar maskolius iš mūsų nemų?“ Šis atsakė: „Aų tai, aų!“ Tarė Povylyukas žiamaitiškai: „Tėveli, gelbėhime jį, geras yra žmogus, juk tai ir namus mūsų nuo maskolių apginė.“ Klausė tėvas: „O kaip jis vadinasi?“ Sunus atsakė: „Pulkauninkas Čertas.“ — „Ką tu šneki, sunau“ — tarė tėvas — „kas gali su čertais užsidedi? Geriausiai užmuškime ir bus vienu pajuoodeliu mažiaus!“ Sunus atsakė: „Nerūreuk to, tėveli, paprastai maskolių tokios pralardės menkos, beje: Galokvostov arba plik — bulis, ylik-vuodegis, Kozodovlev arba oųzasmaguis, Veriovin arba virvinis, Zamarajev arba apsbjaurojęs, Krivogubov arba kreivalupis, Žerebcov arba drigantinis ir teip toliaus. Kurie nors teip jukkingai vadinasi, tačiau kartais gali buti ir gerai žmononėmis.“

„Tėvas tuojaus iškirto du mietu, sujungė su karklas, išpyne, į tas kėstes paguldė ligojį, padėjo po galva sernėgą ir ketina nešti. Povylyukas klausė: „O kame tamistos arklys?“ Atsakė: „Turi buti čta netoli.“ Beregiant sunus pašoko, atrado arklį gražiai pabalnotą, begliamžiantį medžių lapus, ir atvėdė. Teip girdi geras gyvulyš, šiemdvim poną nešant, ejo paskui, kaip avinas paskui avinvedį. Trobelėje nebuvo kame padoriai paguldėti. Povylyukas skubino namo ir sugrįžo su pora arklių su gerdėmis prikimštomis su šienu, paguldė ligojį ir nuvežė namė.

„Padoriai lavoną paguldęs, suplėšė senus maršninius ir užkišo skyles, iš kurių kraujas tekejo. Marijona davė ligoiniui batpinių, bet tas mažai ką vavgė. Povylyukas, kaišiodamas skurlotus, apstabdė kraują, ligoinis buvo labai išblyškęs. Dar Povylyukas, sutirpinęs, su sakais ir aliejumi padirbo mostį, su kuria dengė skyles ir kasdiena du kartu su drungnu vandeniu mazgojo. Kulka kune nebuvo, nes iš abiejų pusių kojios ir šono buvo skyles; tos rodė kulkas kiarai išlindus.

(Toliaus bus.)

— o —

Kas parupjs dėl „Zvaigždės“ penkis už visą metą isz augszto užsimokanczius prenumeratorius, prisuntęs pinigus apturės \$2,50 aukų vienam pinigė.

Juokai.

✠ Ponia (priimdama tarnaitę, kuri tik ką pribuvo iš kaimo):

„Ar tamista galėsi visus kambarius szvariai užlaikyti?”

Tarnaitė: O, — poniute! tas nieko. — pas mus kiaulinjki ne tiek budavo meszlų, o asz visai nevalydavau.

✠ O tu mano mieliausia! Ar tu žinai, kad asz dieną ir naktį tavę sapnuoju?

An, tai todėl Tamista tokias užmie gotas akis turi.

GERA RODA.

Vieną kartą ukinjkas Kurczelių kaimo, Jonas Szeleivinis, norėdamas pirkti jauč pasiėmė visus pinigų 400 markių keturiose popierukėse, įsidėjo juos į maszną o paskui, įsibrukęs į brulotą kisenių, išdrožė į miestą. Saulė jau buvo gerai pakilus, tad Szeleivinis skubinosi kiek galėdamas į miestą idant spėtu da ant pacios turgimeczio pradžios. Sztai jau matyti ir miestas. Jonas jau tartum matė jaučius, žalus, juodus, margus, o visi tiki riebus, gražus. Szeleivinis jau tik nori prie vieno prieiti, kad tuom tarpu pasisuko kas jam po lojų ir jis tik kelerio-kst ir perpaolė kaip ylgas ant žemės. Atsikėlė vengszas, su dideliu sąėjmu szzone, ir pasikasęs galvą, keikdamas kiek jono to, kuris tenai numetė akmenį, nuvėjo toliaus, neapsižiurėjęs suvis, kad jo maszna su pinigais iš kiseniaus iszkrito ir liko ant žemės. Tą nelaimingą su Szeleiviniu atsitikimą matė kelio sargas (droznikas). Pamatęs maszną begulinczią ant žemės, skubiai prisartinio, paėmė ją nuo žemės ir atadarė „O sviete tu mano!“ Suriko sargas „Tai czionai net keturi szimtiniai popierukai yra“. Norėjo paimti juos visus, bet paskui, lyg ko bijodamas, paėmė tik vieną, kitus gi su maszna numetė ant žemės. Tuom tarpu atrioglinio su laz dute pasiramszcziuodama žinoma visiem aplinkui senukė Agota. Sargas, pamatęs senukę, pasitraukė į szalį o kada toji jau pralingavo pro maszną, suriko: „Moeziut, moeziut! žiurek kas tenai ant kelio guli, ar tenai nepinigai? — O kas man vaikelį iš pinigų! atsakė senukė, bet, užžvelgus maszną, net sujūdė jo iš džiaugsmo. Sargas nuvėjo toliaus senukę apsidairė aplinkui, nematydama nieko atinanczio, skubisi paėmė maszną. „Tai, paikė, laimikis! Suniurnėjo senė, atadaręs maszną ir

pamacziusi pinigus. Ilgai nemislyda ma, išžemė vieną, popieruką užsikiszo už anczio o kitus palikus masznoje, nes pamatė jogiai kas ateina. Buvo tai kerdzius, kuris palikęs vaikus prie kaiminės piemenis skubino į miestą norėdamas nuaijpirkti sau naujus czebatams puspadzius. Užvelgęs maszną ant žemės gulinczią, suriko: „Ei Moeziut, moeziut, žiurėkite, man rodos jog tenai guli maszna su pinigais. O kas man vaikelį iš pinigų, suniurnėjo hoba ir greitai nuvėjo toliaus. Kerdzius prisartinęs, priėmė maszną nuo žemės ir koks buvo jo nusistebejimas, kada jis masznoje pamatė du szimtiniu popieruku. Ar imti visus ar ne!“ mąstė kerdzius. Hm... reikia but žmogum teisingu... vieno man užteks.“ Teip taręs išsiėmė szimtinį, o kitą su maszna numetė. Da mislijo nors paziurėti kaip maszna iszrodo, bet pamatęs kad ateina Laurinas Padutis, sziauczius, skubiai nuvėjo toliaus. Padutis, užsidedęs ant pecciu keles poras czebatų kumpino tyecziai kaip ir kiti į miestą ant turgimeczio. Pamatęs maszną, apsidairė aplinkui, o nieko nematydamas, skubiai ją paėmė ir atidarė.

Radęs 100 markių greitai įsikiszo į savo kisenių o maszną numetė ant žemės ir skubiai nuvėjo tolyr. Paeę apie varnas, pamačė ganantį žasių vaikutį, tad tarė jam: „Vaikeli, bėgk greitai, ana tenai pas akmenį guli ant kelio maszna su pinigais. Paimk ją ir nuneszk į kanceleriją pas vaitą. Apgarsis kancelerijoje, tai gal atsiras kas pametė. Gaila žmogaus; gal ten ir daug yra pinigų. Asz pats nuneszcziau, bet neturiu kada — turiu skubiti į miestą.“ Tą taręs Laurinas nuvėjo toliau o vaikutis nubėgo pas akmenį ir radęs tenai maszną suvis nežiurėjo kas yra viduryje, tik užsikiszo už anczio, ketjdamas vakare, kada pargis namo, nuneszti į kanceleriją.

Dar tą patį vakarą žmonės pamatė einantį per kaimą kancelerijos sargą su dideliu senu bubnu, garsiai rekiantį ir bubnijantį. „Apgarsiname visiems, asz ir ponas vaitas, jog Jonas Szeleivinis, Kurczelių kaimo ukinjkas, eidamas sziaudien anksti rytą į miestą, pametė su 400 markių maszną ir negali jos rasti. Kas jai ras ir atnesz, gaus 100 markių radybę.“ Rrrrum, bum, bum! Iszgirdęs tą kelio sargas skubinosi kiek galėdamas į kanceleriją. Rado tenai Joną Szeleivinį, tad papasakojo jam kaip jis

rado maszną ir kaip jis pasiėmęs radybę 100 markių, maszną paliko. Atėjo paskui senė Agota, ir ji tą patį papasakojo. Szeleivinis jau norėjo ką pasakyti, kad tuom tarpu jėjo kerdzius ir pradėjo pasakoti, kaip jis eidamas į miestą rado ant kelio maszną ir kaip pasiėmęs sau 100 markių radybę, maszną vėl ant tos vietos paliko. Dar tik baigė kerdzius savo pasaką, kad jėjo Laurinas Padutis ir pradėjo pasakoti savo atsitikimą. Bet pabaigti negalėjo. Staiga atsidarė durys ir į kanceleriją įbėgo mažas vaikutis. Uždusęs, paraudęs, laikydamas rankutėje maszną įbėgo į kanceleriją teip greitai, kad negalėjo sustoti ir tada tiktai susilaikė, kad atsimuszę į vaiko pilvą. Szeleivinis pamatęs savo maszną vaiko rankutėje, žriebė ją iš vaiko rankų, bet, tas greitai atszoکو į užpakalį ir tarė: „O radybę, dėde! Ana sargas szaukia, kad kas maszną ras, tai 100 markių gaus radybę, tai duokit dabar man.“ Szeleivinis, kaip jieszmas, szoko prie vaiko ir iszlupo iš rankų maszną. Bet kaip didelis buvo jo nusistebejimas, kada ją atadaręs rado tuszczią. Szoko ant vaiko dantis sukandęs, tartum norėjo jį suplesztyti, bet vaitas vaiką apgyrė, o Szeleiviniui tarė: — klausyk, Jonai, szitas vaikas nieku nekaltas. Jis pasi liko nuskr austas ir tu n privalai jo muszti, bet jam skriaudą atlyginti. Mutai, anie visi sau radybę pasiliko, o rnt masznos tau neatnesė, o szitas vaikas atneszė tau maszną ir radybę dar negavo. Duok jam nors porą markių.

Szeleivinis išsiėmė iš kiseniaus dvi markes ir padavė vaikui, o kada visi iszėjo, tarė jį vaitą: „Acziu jums, ponuli, kad suradote mano maszną, bet pasakykite dabar, ką man daryti, kad asz neturiu nė pinigų nė jauccio.“

— Klausyk Szeleivini, tarė vaitas, asz tau duosiu labai gerą rodą. Parjėš namo eik ne į stubą, bet į tvartą, o užtikrinu tavę, kad patį tavo atėjus pamatys tikrą jautį.

— O —
ZYS — TEVAS IR VAIKAS.
Sakmė.

kart vėžys savo vaiką, kam teip užsilaiko, kad kiti visi eina Pirmyn, tiesiai, kaip atseina, Jis per visas kiūras dienas Traukias atbuls tiktai vienas.... — Cit, tėveli! — vaikas sako: Sunus seka tėvo taką. Eitu vaikas ir darytu, Darant tėvus kad r.....!

Zinios isz Amerikos.

* Austin, Tex. Dinamito dirbtuvėje Chihuahua Mox., atsitiko baisi eksplozija. Eksplozavimo keli szimtai tonų dinamito ir per tai sudraskė visą kalną ir užpylė artymą kaimą. 87 ypatos tapo užmusztos ant vietos, o apie 500 yra sužeistų. Nekurie isz užmusztųjų liko sudraskyti į szmotelius. Terp užmusztų randasi ir kasyklų supredentas H. Lentiman sykiu su savo visą šeimyną. Laike eksplozijos keli szimtai darbinjų buvo žemiausiam skyruije ir tie visi liko sveiki. Dirbtuvės vertę skaito ant 20 milijonų dolerių.

* Vilka i lavonus kasė. Keturį medinczią Don Markel, Joknson ir du broliai Williams netoli miesto Mt. Blanchard užmuszė du labai dideliu vilku. Jų migyje rado daugybę kaulų, terp kurių buvo daugybė ir žmonių kaulų. Pasirodė kad vilkai kasdavo lavonus isz netolinų kapinių ir paskui vilkdavo į savo urvą.

* Negali pinigais pasidalyti. West Superior Minn. Sudžia Vinne iszdavė paliepinimą atkasti John'o Muellerio kuną. Tas žmogus, kada dar buvo gyvas, laikomus buvo už labai ne turtingą, kadaį numirė, pasirodė, jog jis paliko 25,000 dolerių, kuriuos priesz smertį sudėjo pas vieną katalikiszką kuną. Kada kunigas pagarsino apie paliktus pinigus, atėjo trys moterys, kurios kiekvieną tvirtina, jog velionis Muelleris buvo jų vyras. Apart szių atsiszaukė dar 19 ypatų ir kiekviena isz jų tvirtina, jog viskas, kas po Muellerio smerties liko, pagal visas tiesas jai turi prigulėti.

* Toledo, O. Gindamasi nuo revolverio liaufu, atkreipto į ją per girtą savo vyrą C. Z. Andersoną, kareivį 6 p. kavalerijos, pagriebė jo pati už skurinio raikstelio, kurį jis neszėjo ant kaklo. Raikstis užsitraukė taip druziai, kad vargszas Andersonas net Dievui duszją atidavė isz priezasties užsmaugimo. Laiminga naszlė gaus dabar \$8.00 mėnesinės pensijos.

* Shenandoah, Pa. Czionais 8 d. szio mėnesio (February'io), tapo palaidota moteriszke B., kuri numirė isz gailieszio, isz priezasties pavogimo 300 dol., kuriuos su nemaža gal rupeszia buvo surinkus, o priezastis jų paglemzimo net josios duszją be laiko isz kuno

iszvarė. Ne ant vėjo yra sakoma: pinigai galvažudziai. Mat teip atsitiko: nežinau isz kokios priezasties ji tankiai apalpdavo (apslobdavo) ar gal apmirdavo, dėlto ji papraszė savo tarnaitės, kad jai apalpus pasergėtų josios skryne, kurioje stovėjo pinigai. Josios vyras mainieriauo. Kartą tarnaitė iszėjus šu kokiū ten reikalu į miestą ir, jai vienai pasilikus namieje, atsitiko, kad tame laike apalpo ir kada iszsisblaivė, rado skrynioje buta neprasztyto svezio ir visus ten buvusius pinigus iszšmtus. Isz tos priezasties neilgai trukus isz didžio gailieszio numirė. Szesulis.

* Kaip Kansas'e karcziamoms, teip Chicagoje aptiekoms parėjo didelė bėda: keletas moterių, pasekėjos garsingo daktaro Dovyje „gydytojaus su maldu pagelba“, iszrado, kad stiprus gerimai ne tiek kenkia žmonijai, kiek vaistai, ypacz „amerikoniszki“. Susitelkusios 6 Vasario, jos užpuolė ant penkių aptiekių ir sudauzė visą jų tavorą. Chicagos gyventojai turėjo nors ir ką pažiūrėt ir gardziai pasijuokti.

* Czekų moterys turi Suvienytose Valstijose savo laikraztį, iszleidžiamą Chicagoje po vardu „Moterių laikrasztis“, jos turi teipgi savo skaitlingą ir stiprią organizaciją. O musų, lietuvių, moters ar nors kada susapnavo, ne tik pamislijo, apie tokius pagyrimo vertus ir garbę tautai atneszanczius daigtus??

Zinios isz pasvieczio.

* London. Garsingiausias savo laike advokatas visoj veik Anglijoj B. G. Lake, apsudytas likosi už prisavinimą 85000 dol. ant 12 metų prie sunkaus darbo.

* Medecinos akademijoj Paryziuje neseniai tapo perskaitytas įneszimas, kad uždėti mokesztį ant... moteriszky gorsetų; užmanymo siekis — sumazinti vartojimą gorseto, pavertusį prancuzaites į nesveikas ir kuniszkas iszsigimusias moteriszkes.

* „North China Daily News“ pranesza, jog badas provincijoje Sckensi, kur apsigyveno Kyniszkas dvaras, pervirszina visus rubezius. Teipgi tvirtina, jog tam mieste, kur prisilaiko cieszoriszka szeimyna, badą kencziantiem parduvinėja žmogieną.

* Cieszorienė Frydenkienė jau turbut turės persiskirti su sziuom svietu,

kadangi ir daktarai jau neturi jokios vilties jos iszgydymo. Ligonė randasi palociuje Kronberg netoli Wiesbaden'o.

* Wieden. In vieną isz czionykszczių laikraszczių pranesza isz Salonik, jog turkai užmuszė artimam sodziuje 52 krikszczioniu, kunus sukapojo į szmotus ir sumetė į szulinį, isz kurio paskui privertė kitus gyventojus gerti vandeni. Tą žinią nepatikrino dar kiti laikraszcziai.

* London, 13 Vasario. Pranesza į „Pall Mall Gazette“ isz Shan Hai Kwan, jog baxieriai užmuszė 42 isz maskoliszkų kareivių Kao Chaid'e. Mat ruskiai atsiskyrė nuo suvienytų vieszpatszczių pajiegy ten esanczių.

Paduoda teipgi žinią, jog caras pastatė po cenzura gen. Alexieffą (Gen. Gubernatorių Porth Arthur'o) už suardymą gelezkelio Skan Hai Kwan.

* Paryzius, 13 Vas. Jaunas žmogelis, vardu Leroi, isz priezasties, kad ji jo pati pametė, pasiryžo savę badu numarinti. Taigi užsirakino viens sau kambaryje ir gyveno tik ant pusės stiklo vandens ant dienos. Kad pereitą naktį jį atrado, iszrodė jau tik kaip grobas ir sznekėti negalėjo. Jis jau buvo ten perbuves 42 dienas.

* Madrit, 12 Vas. Czionai pasimirė dainius (poeta) Don Ramon de Campo Amon.

* Burai musza anglus po senovei. Netoli Erazesburgo užpuolė dalies angliszkos kariumenės ir iszmuszė visus kareivius. Burai eina tiesiog ant Steytlerville, ir angliai labai bijosi, idant nepaimtu stovinczios tenai mažam skaitliuje dalies armijos.

* Belgija. Leopoldą Belgijos karalių patiko didelis nesmagumas. Karalius mėgstą važinėti automobile, o joga nenori, idant jį pažintu, apsivelka kaip paprastas mieszczionis. Neseniai, kada jis teip važinėjo po savo sostapilę, pasitaikė jog užkliudė vieną isz savo ukėšų ir parmetė ant žemės. Tas atskėlęs pradėjo rėkti, o atbėgus policiją važiuotoją suaresztavojo, nežinodami suvis kas juomi yra. Atvedę jį į policijos staciją didelei persigando, kada dažinojo, jog suaresztavotu yra ne kas kitas, tiktai jų karalius. Policija tuojaus jį paleido ir niekam negarsino, bet nuszkriaustąjį pareikalavo atlyginimo teipgi nežinodamas, jog tai tas važiuotojas buvo jo karalius.

Žinia apie Anykszczių Szileli.

(Vyskupo Baranaucko.)

Kartais ir dideliai mokyti vyrai nepasipajįsta ant rasztų, ypacz ant poezijos arba dainų.

Dabartinis Seinų vyskupas Antanas Baranauckas yra paraszės lietuviszkoj kalboj daugelį grazių dainelių. Tas jo dainas lietuviai po sziai dienai dainuoja. Tarpe tų jis sudėjo vieną ilgesnę dainą po vardu „Anykszczių Szilelis“. Ta kunigo Baranaucko daina pirmu kart buvo spaudinta Ivinskio Kalendoriuje dėl 1860 ir 1861 metų, po kuria jis yra pasiraszęs ne sava pravarde — Jurkszas Smauszis.

Pasirodžius virsz minetame kalendoriuje kun. Baranaucko Anykszczių Szileliui, vienas to laiko lietuvis, Andrius Ugianskis, profesorius graikiszkos kalbos prie Kazaniaus Universiteto, labai isz tos dainos pasipiktino.

Andrius Ugianskis, budamas lietuviu, rinko lietuviszkus zodžius ir rengė lietuviszkai-lotyniszka-rusiszka žodyną. Pasipažinoj jis ir susiraszinejo su kitais to laiko lietuviais. Taigi ir su Ivinskiu. Ve ką jis (Ugianskis) raszo viename laiszke pas Ivinskį apie kun. Baranaucko Anykszczių Szilelį:

„Kodėl — sako — Tamista į teip puikų rankių (t. y. į savo kalendorių) talpini tokius straipsnius, kaip paveizdon Anykszczių Szilelis ir kitas ailes to pat autoriaus (t. y. kunigo Baranaucko)? Ysa tai in summo gradu (didžiausiam laipsnyje) negirdėti barbarizmai. Pasakyk man, Tamista, ar yra kur Lietuvoje ar Žemaitijoje tokis kampelis, kur teip bjauriai kalbėtu? Asz misliju, kad tų ailių autorius yra ne lietuvis, ir ne žemaitis, ir net ne vokietyš, bet kokis ten maskolius, visai nemokantis lietuviszka ir nepažįstantis lietuviszkos kalbos ypatybių... Pati, pagaliau, tų ailių intalpa yra kokia tai nuozmi fantazija, kur ką tik riszasi misly.“

Teip raszė mokytas profesorius apie vyskupo Baranaucko daineles.

Tuom tarpu kiti mokslinčiai geriau ant jų pasipažino. Vokietyš Geitleris perspaudino ją savo knygelėj „Litauische Studien“. Kitas vėl vokietyš Hugo Veberis patalpino aną savo iszleidime „Ostlitauische Texte“. Vokiszkiems lietuviszkos kalbos žinovams tos daineles labjusiai pasidaboję tuomi, kad bu-

vo rasztytos iki szioł nepažystamoj rytciezių-lietuvių tarmėj.

Taigi mat, o Ugianskis piktinosi net isz to, kad jos į kalendorių buvo patilpe. J. J.

Isz lietuviszku dirvu.

Shenandoah, Pa., pradžioje szijų metų (1901 m.), susitvėrė czionais grynai Katalikiszkas, Lietuviszkas St. Maronio Kliubas, kuriame iki sziam laikui tik 8 sąnariai yra prisiraszė. Toliaus tikiuosi, daugias atsisasę lietuvių, kurie gal paukvatįs padiditi skaitlių szio Shenandoah'rio naujo lietuviszko kliubo. Jis turės lietuviszką knygyną, kuriame nebus priimami joki antiikejimiszki rasztai, teiposgi ir į jo sąnarius negali buti priimamas joks beduszniakas, tik katalikas, atliekantys bent vieną kartą ant metų iszapaižintį. Jo susirinkimuose nevalia yra, po austojimui sąnarystos užvesti jokių neprideranczių kalbų. Sąnariai gi szio kliubo, kada iszgalėdami laikys teatrus, deklamacijas, balius ir kitokius pasilinksminimus.

Už szio gi kliubo užsidėjimą, daugiausiai privalome pasidėkovoti kun. A. Milukui, nes be jo ypatingos storonės, asz misliu, vargiai isz tų sziaudų butų buvę krudų... Tprtu, jau per toli nuvaziavau... juk dar nėra ko teip džiaugtis, dar paspėsime, nes dar tuose sziauduose nei varpų nematyti, tai isz kurgi tie grudai gali atsirasti? Ale asz misliu, kad su laiku ir varpos su grudais atsiras, kad tik dyrsės neušiveistų; bet ir toms neverta, nes ukiniu kas rupestingai dirvą iszakėjo. Na, tai gal jau ir viskas butu gerai, jei tik, svarbiausia gera sėkla tapo paseta.

Bet gi ar szej ar teip, tai vis yra labai gražu, kad mūsų lietuviai pradeda kas kart labiaus tautiszka judėti. Gal pradeda jau povaliai susiprasti apie savę ir savo brolių padėjimą? Laikas, seniai jau laikas mums, broliai, susiprasti apie savo padėjimą! Laikas pradėti karę nors su savo silpnaisiais pirmiaus neprietelias, su griovikais mūsų tėvynės, naikitojais tikejimo, kalbos ir visko lietuviszko, idant juos isznaikjti, arba visiszka nusilpnjti, kad daugiaus nedrįstų niekadoms mumis kėsintis. Bet ant nelaimės, visai mažai dar yra lietu-

vių, pažįstanczių savo kankintojus ir szirdingai darbuojancziuos del pagrinimo savęs ir savo brolių buvie. Galima bet dar tikėtis, jog kada nu s suprās lietuviai, kad dykais budami ir girtokliaudami nieko gero nej dėl savęs nei dėi kitų nepadarys, bet tik panekinimą ir iszjuokimą nuo svetintauczių didesitę tuomi užsitrauks. Juk jau ir dabar ne ant garbės lietuviai tankiai turi iszgūsti isz lupų anglų zodį „polianderiai“. Nors po teisybei, tasai zodis ne lietuviszkiekina ir suvisai ne lietuviszkiekina, tik lenkus, bet dėl kogi jie ir lietuvisz teip vadina? Daugiausiai, mat d lio, kad daugumas neiszmanėlių savę vadina ne lietuviais, bet paliokais (lenkais), lyginai, kaip ir laikydami tą sau už garbę. Kvailiai neiszmano, kad toliai negalės Lietuva visiszka iszkilti, kolai nemisokratys visiszka nuo savę svetinų dukių, o labjusiai lenkiszkių, kuriomis dar gana daug lietuvių yra apliposiję. Lenkai nebuvo mūsų prietelias, nes ir jie nenorėjo su mumis prieteliesėje gyventi ir dar mus jie ne už prietelias laikė, bet už padonus.

Svezesul.s.

Idant duo ly suomenel pažinti mūsų žmonių nuomone (talpiname czionai vie no isz jų prisiusita mums laiszka.

* Mahanoy City, Pa. 10 d. Vasar. Guogotini s iszduotojau laikraszczi „Žvaigždės“. Pirmą numerį jusų laikraszczi apturėjau, kurio įtalpa ir praktarzio perskaitęs, veliju jam viso labo ir pasidiekimo, o labjausei sutikmės ir vienybes visiom tiems, kur e dirbs dėl gerovės savo tautos, nes kur vienybė — ten yr galybė.

Teipgi toriu priminti ir tą, jog lietuviai jau senai laukia iszdygstant atsakanczių lietuviszko laikraszczi; kadangi antikatalikiszki demoralizavojanti laikraszcziai ne vieną jau tėvą ir motiną, sunų ir dukterį iszvedė ant blogo kelio.

Taigi, matydamas szio naujai užgimuso laikraszczi mierius ir siekius jau isz pirmo numerio, linkiu jam konogeriausios kloties, o kas labjausei tukstanczius skaitytojų ir jam pritorėju.

su guodone
Antanas Beneviczius.

Telephone 2160 Williamsburg.

**THE LITHUANIAN WEEKLY
„ZVAIGZDE“ -- The STAR.**

The only Lithuanian publication in Greater New York and in the states of New York, New Jersey and New England states, is the best medium for reaching Lithuanian population of those states.

**PUBLISHED EVERY THURSDAY
— AT —
94 Grand Str., Brooklyn, N. Y.**

A. BALTIEJUS, Manager

All Communications must be addressed:
„ZVAIGZDE“ P. O. Box. 17
Station W.
Brooklyn, N. Y.

RATES OF ADVERTISING

One inch once	—	0,50c.
One inch one month	—	\$ 1,00
One inch per year	—	\$ 10,00

Sanvaitinis laikrasztis

„ZVAIGZDE“
Išzela kas CZETVERGAS

**Kasztuoja ant metu \$ 2,00.
In uzmare \$ 2,50c.**

**94 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
Anicetas Baltiejus, Dažurtojas**

Vielokias Korrespondencijas ir laiszkus reikiada adresuot:

„ZVAIGZDE“,
Station W. P. O. Box. 17.
Brooklyn, N. Y.

Už prišūstas korespondencijas Rėdystė neima ant savę jokio atsakymo.

Vietines Zinios.

* Dieną 10 Vasario Teatralizka Birutės Draugystė Brooklyne loszė teatrą „Amerika Pirtije“. Isz perstatytojų atsizymėjo Vincas, kuris loszė gana gerai tiktai, kaip aut lietuviszko kriaucziaus, buvo perpuikiai pasirėdęs. Žyjas iszrodė ir loszė labai gerai. Abelnai galima sakyti visi galetu uztektinai loszti, tik, kiek galima isz loszimo budo spręsti, kad Birutės Draugystė neturi atsakanczio vadovo, mokytojaus, kuris juos galetu gerai iszmokiti ir iszlaviti. Dabar visi kalba labai

monotonizkai. Žmonių buvo labai mažai. Musų žmonės dar prie teatrų nepripratę, o teipgi daugeliām isz Draugystės sanarių stoka takto, t. y. daugelis isz jų nemoki su žmoniems apsieiti ir per tai pridaro sau priesų.

Tenbuvys.

* 6 dieną szio mėnesio tapo elektrikai nužudytas italionis apsuditas ant smerties už užmuszimą Vincezso Gerauzzo. Eidamas jis isz kalinio atsivei kio su pasilikusiais kalinyje ir, laikydamas rankoje kryžių, visu keliu melde si sykiu su dviem einanciais su juo kunigais. Paliktame laiszke jis teisi nesi, jog jis žmogūdystės nepapildė, nes tai yra jo szvogerio kaltinybė. - Prie galo teip raszo: Asz mirsztu nekaltai už žmogūdystę, kurią papildė Giacomo Saccardo.... Dėkavoju visiems tiems, kurie ką-gero man padarė, o labjausiu kunigams, kurie globbėjo mano duszją. Sudiev! asz einu pas Dievą ir tikiuosi, jogei rasiu pas Jį milaszirdystę, nes nekaltai mirsztu.

Patiko smerti ant naujai statomo tilto.

Louis Demange dirbdamas ant naujai statomo tilto netikėtai gavo smertį. Demange, mat, paslydo ir nusivertė žemyn per geležinės grotas tiesioak ant žemai stovinczių su akmenais pagrėdų. Užsimuszė, žinoma, ant vietos. Puole jis 125 pėdas augszcio.

* Moteriszke, Josephine Schmith, 42 metų senumo, gyvenanti ant E. 56 ulyczios New Yorke, kuriai, kaip matyti, nusibudo gyvent ant svieto, užsimanė savę nudaigot. Taigi vakar vakare tuojaus po vakarienei susimazgėjo visus indus, uszsvarinovė viską ruimuose kognogeriausei ir atsigulus ant grindų savo miegstubijė traukė į savę gazą per guminę paipukę pėkol neiszgaiszo.

Schmidtai, mat, neturejo vaikų. Pati vis skundėsi, ypacz per paskutines keles dienas, ant skausmų, kokius ji savvyje jautė. Ant galo dabar kada jos vyras parėjo namon ant vakarienes, ji pradėjo dar bisiau už visus kitus kartus puryti ir skūstis ant savo skausmų ir pagaliaus prizadėjo tam viskam „galą padaryti.“ Bet vyras tame jos prizadė nematė nieko paojingo ir pavalgęs vakariene iszėjo sau į miestą. Tiktai kada sugrįzo namo apie 10 valandą, atrado savo paczią jau apsidirbusią. Kas jam pasirodė įstabiausia, jog rado viską apžiūrėtą ir apczystytą su nepaprastu rupestingumu, o ji pasidėjus pagalvi

ant grindų, augsztinjka atsigulus, rankas kryžium sudejus ant krutines, apsziviojus paipukę, traukė per ją gazą į savę patolei, pėkol neiszbaidė duszją isz kuno.

**Didelis ir praktiszkas pasilinksminimas
Brooklyn'o Lietuvių**

Daug apgarsinimų mes randame laikraszcziuose apie balius, piknjkus, teatralizkus perstatymus, bet apie koncertus retai kada szį tą atitinkame; ir ne dyvai, nes stokuoja mums spēkų tam reikalingų — gerų muzikantų ir giedorių. Dar permažai musų tauta prasilavinus toj szakoj civilizacijos, ir abelnai nesupranta reikalingumo jos; — isz to duonos nevalgysi, sako seni ir jauni, suvis nepermananti, jog be to ne yra galima susilygiti su kitom civilizotom tautom. Dalykuose muzikos ir giedojimo Lietuviai abelnai tokią turi nuomonę: jeigu kas užezirszkjės ant skripkos, kaip svirplys užpezckyje, arba jeigu kokia bobelka ar mergaitė ant veselijos ar krikstzynų užbliaus ožiuko balsu, o dar koks vyrelis pritars joms vilko nata, tai ir gana — mislija sav, daugiau jau ir negalina nuveikti. —

Vienok paskutiniuose laikuose kur nekur pradėjo apsieirkszti geresnė nuomonė; tuli lietuviai suprato reikalingumą prasilavinimo muzikoj ir giedojime, ir jau mes porą sykių girdėjome apie lietuviszką koncertą. Geras tai yra žėnklas, jis rodo jog lietuviai pradeda sekt kitas civilizotas tautas ir žengia paskui jas ant visų apszvietos kelių. — Lietuviai Brooklyn'o nedavė kitiems savę apjuokti, ir tokį puikų iszkirto koncertą, kad tikrai gali su juom pasigirt priesz visą svietą.

13 d. Vasario vakare, ant sales „Palace Hall“ ant Grand ul. jauna dar draugystė po vardu „Kunigc Daukszos Knygyno Draugystė“ iszkilmingai ir linksmai vaizsino susirinkusius Lietuvius. Inėjimas buvo dykai — jokios užmokesties niekas nereikalavo. Lietuvos susirinko labai daug. Galejo buti į du tukstancziu, nes, nors salė yra gana didelė, buvo veik pilna.

Pirmausia vietinis bažnytinis koras, po vadovystė vietinio dudoriaus p. S. Rakausko padainavo patrijotiszką dainą: „Apleista asz esmiu“. Paskui kun. Varnagiris, draugystės uždėtojas ir podraug jos prezidentas, padėkavodamas svecziams už skaitlingą susirinkimą, kartu paaiszkino mierj savo draugystės ir szio vakaro susirinkimo, nuro-

dydamas ant to, jog Draugystės mieriu yra apsiszvietimas, o susirinkimo — pamokyti savo brolius, kaip galima laiką gražiai, linksmai ir naudingai praleisti.

Po tam koras uždainavo: „Kaip smagu ir linksma Lietuvoj gyventi.“ Po padainavimui kalbėjo kun. Pautienius Mahanojaus prabaszczius, kuris pridare daug juokų, o teisybės dar daugiau pasakė. Pradėjęs nuo to, kaip tai vienas bedievis asztuoni metai atgalios atėjęs pas jį isztarė, kad jis su savo pasekėjais daleidžia tik penkis metus gyventi kunigams, o po tam jau nebus reikalingi kunigai; o kad pranaszavimas to bedievio neiszspildė, isz to kun. Pautienius darodė, kad bedieviai yra melagiais ir suvis silpnais—negalincziais nieko nuveikti. Jie, girdi, zada isznaikinti kunigus ir katalikiszka bažnycia, o kunigai vis kaip gyvavo, teip ir gyvuoja ir bažnycia auga ir drutinasi. Priegtam labai teisingai perstate szlyksztų bedieviu buodą kiszimosi į ne savo reikalus. Ant gallo parodė, kokia spauda yra naudingiausia dėl lietuvių skaityti. Jo iszkalba aiszski, zodziiai svarlus, budas kalbėjimo klausytojus juokinantis, padarė didelę įtekme ant visų saleje susirinkusių. Visi jį suprato, nes kaip su lopeta vejo į smegeninę visiems teisybę.

Kun. Pautieniaus kalba atidengė jame nepaprastą talentą ir jis pervirzino visus sziclaikinius kalbėtojus arba lietuvisziskus praneszėjus. Visi klausytojajai, klausydami jo kalbos, labai dziaugėsi, juokėsi, rankomis plojo, per ką parodė, kad kalbėtojo zodziiai labai jiems patinka.

Giedodo dar koras „Viliją“, pokam sekė kalba Jurgio Vokietaiczio, kuris gerai pakalbėjo apie reikalą vienybės tarp lietuvių.

Tarpe to visko buvo parodytos sztucos per Joną Pulkautską, kuris, kaip komikas, labai nulinksmo susirinkusiuis. Dainavo teip-gi mažos mergaitės dvi giesmi: „Asz turėju visztą“ ir „Ana bağgoczekėle“, kaip ant mažų mergaiczių, tai labai gerai padainavo. Ant gala bažnytiniaj giedoriai užbaigė to vakaro pasilinksminimą su daina: „Te gyvuoj mūsų tauta“.

Giedoriams reikia pripazinti žymų prasilavinimą. Balsai gražūs ir gerai iszdirtbti. Dainavo puikiai ir už savo daarbą ir pasiszventimą užsipelno didelę gaarbę.

Abelnai Brooklyn'o Lietuviai labai gražiai užsilaikydami ant salės ir tt. pas-

kutiniame laike gražų davė pavyzdį broliams kitų lietuviszkų apygardų. Dieve jiems padėk ir ant toliaus teip garbin gai darbuotis ant tėvyniszkos dirvas.

Karvojaus Laiszkai.

Pirmas Laiszkas.

Raszysiu „Zvaigždės“ skaitytojams apie visokius dalykus, daugiausiai susirzsiusius su Amerikos lietuvių gyvenimu; stasyiu jums, geri skaitytojai mano laiszkų, yvairius klausimus, ant kurių teikkitesi rotiai ir sziniszka atsakyt. Nes, žinote, ką jums pasakysiu? — Pasakysiu sztai ką:

Gyvename svetimoje szalyje, tarp svetimų žmonių, kitaip sznekančių ir kitaip apsinanczių; sutinkame ant kiekvieno žingsnio neregėtus Lietuvoje daktus ir klausomės negirdėtų Lietuvoje dalykų; skaitome laikraszczius ir knygas, kurių tėvynėje budami nematėme, — zodziu, gyvename kitokiöse salygose ir daug, labai daug persimainome. Nevienas mūsų brolis atvažiavęs į Ameriką ir pagyvenęs joje ilgesnį laiką teip persikeicia, kad ir pažint jo negalima.

Dėlko?

Rodosi, protiszka nekiek nepaszoko augszcziau, rodosi, apie vargus Kantrios Alenos su tokiu pat užsiėmimo skaito, kaip būtų skaitės Lietuvoje, vienog — kitoniszkas žmogus ir gana! — Dėlko?

Turiu paaszkinimus dėlko? ir kitu sykiau juos paduosiu, bet sziaudien paszneksiu apie ką kita.

Pažinojau vieną lietuvaite, kuri trejus metus gyveno Amerikoje. Gyveno labai geros aplinkybese — ne viena mergaitė būtų pavidėjusi jos gyvenimui. Dabar iszvažio į „krajų“ ir sztai ką raszo savo draugci: „Daugiau manęs nė su pyragu neiszvilotių į Ameriką.“

Isz tų zodzių pasirodo, kad gyvenimas Lietuvoje, nors prastesnis, yra jai daug meilnesnis ir linksmesnis. Dėlko? — „Visi dziaugiasi, kad parvažiauvu namo, visi myli“ — raszo toliau. Iszticų mūsų, amerikieczių, gyvenimas, ar žiuresime ant jo isz tos ar kitos pusės, vis neyra gyvenimas meilės. Amerika — tai vieszpatystė dolerio, o kur pinigiszki interesai įsimaiszo, ten sudiev meilci ir suti kimui. Nors lietuviai apskritai neyra teip jausmingi, kaip pav. slovēnai, vienok, kaip giedodo isztremtas, Lietuvoje „žmonės daug geresni.“

Pirmieje lietuviai, ką atėjo Amerikon, buvo žmonės energiszki; turėjo kirst sau kelia gyvenimo sunkiose svetimoöse aplinkybese ir priprato visame kame atsistėt tiktai ant savęs ir ant savo dviejų rankų; nėra užtai dyvo, kad ir nuo paskiau atėjusių brolių reikalavo ir reikalauja to paties, — devyza atvažiuojančių Amerikon iszeivių yra: „nežiurėk ant žmonių,

bet ant savęs; ne žmogus, bet doleris tau brolis.....“ Apskricziai atciviai czia matė nustojimą jausmų iš ko-gi stebėtis, kad juos traukte traukia atgal į tėvynę, kur daugiau ir szirdies, ir meilės, ir užjautimo; czia žmonės daugiau isztvirke ir pasileidė, kogi stebėtis, kad czystesnės duszios ilgisi Lietuvos, kur žmonės dresni ir nekaltesni ir blaivesni.

Antra, Lietuvoje tai „savičjie“, o (kaip gieda poeta) „tarp savųjų daug linksmybių saldzijų“, tenai ir „juoda duona daug gardesnė“, ten ir draugai ir tėveliai ir seselės ir viskas, ką nuo mažų dienų pamylėjo ir prie ko priprato. Parvezkime egzotiszka kvietka, pasodinkime ją geriausiai prižiuriuomai oranzerijoje, neaugs teip, kaip būtų augusi po savu dangum; perkelkim žmogų į kitą szalį, pastatykim jį tarp svetimų salygų, kad ir geriausių, jis vis kęs nostalgija, vis jaus ilgėjimąsi kraszto, kuriame užgime ir užaugo. A. Szymancki apraszo žydą Sruolį, kurs susitikęs tolimoje Siberijoje su žmogum isz savo szalies, jausliai klausinėja apie berzą, kur augo priesz jo namelius mažame Lenkijos miestelyje. — Puikus pavyzdis meilės tėvynės net pas žydą. Pasakiau meilės tėvynės. Ne, Sruolis neturėjo meilės tėvynės, jautė tik iszsilgimą savo tėviszkės, o tą jausmą žmonės priminė vardu ne patrijotizmo, bet nostalgijos.

Ir mus, amerikieczius, grauzia tankiai, labai tankiai nostalgija ir delto, sugrįžė tėviszkėn, dziaugiamės ir juoda duona iszrodo mums daug gardesnė. Kaip ilgai? Kas pasakys! Žinome tik, kad tie, ką sugrįžta Lietuvon, daugiausiai važiuoja vėl į Ameriką. Varo juos laukan isz tėviszkės tas pat, kas iszvarė pirmu syk: vargai, neturtas, prispaudimai.....

Skaitytojai! Ką apie sztuos mano paaszkinimus pasakysite? Ar sutinkate su jais? Ar gal žinote kitas dar priezastis, del kurių mūsų broliai jaučiasi laimingesni tėvynėje, ne kaip Amerikoje? Pamislykite. Savo nuomones suraszkykite ir prisųskite man, o asz jās paduosiu į „Zvaigždė“, kad ir kiti jās galėtų patirt.

Raszkykite į „Zvaigždės“ redakciją, pridami ant kopertos zodį Karvojui. Busiu jums labai dekingas.

Karvojus.

PASARGAI

„ZVAIGZDES“ spaustuvė yra atidaryta szlomis valandom.

SZIOKIOM DIENOM:

Nuo 8-os ryte iki 9-al vakare.

NEDELIJOJ:

Nuo 10 iki 11 ryte ir nuo 2 iki 5 po piet.

Paroda Buffalo, N. Y.

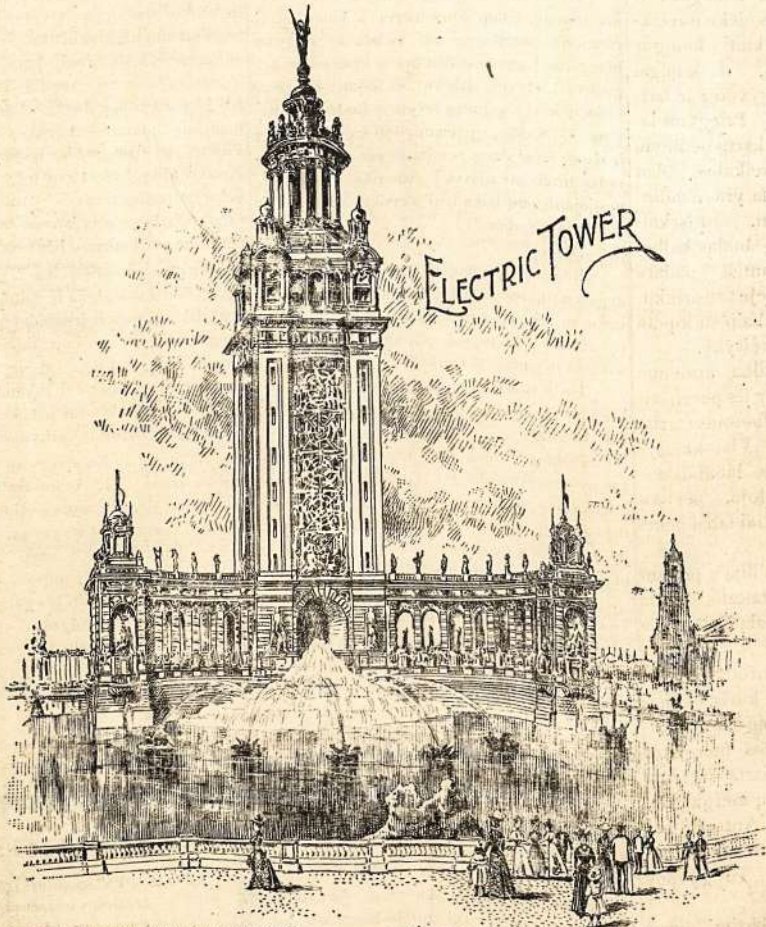
Ant ploto 350 akrų dalioj ir lengvai prieinamoj vietoj miesto Buffalo, stojasi su didžiu greitumu neįspasakytos grožybės triobėsiai dėl parodos Pan-amerikoniszkos, kuri atsideris sziam pavasaryje, teip ap'e 1 Gegužės mėn.

Apie didumą ir puikumą tos parodos liudija jau tas, kas iki sziam laik yra išbudavota ir iztaisyta. Pagal apsvarstimų, kurie apziurėjo dabartinį judėjimą darbo, Buffalo paroda turėsent pervirsztį parodą szimtmeczio Philadelphioj, t anmissisipijos parodą Omahoj, o po daugeliu pažvilgių lygisis didžiai parodai atsibuvusiai Chicagoje.

Paroda dalšis į daugelį skyrių. Namai paskirti skyriui etnologijos ir archeologijos bus pripildyti visokiomis liekanomis dar nuo amerikizkų Indijonų. Muzejai Suvienytų

Valstijų, Kanados, Meksikos ir Pietinės Amerikos pristatys iki vlei medegos, kas link to skyriaus kad butu įilnai užganėdinantis. Ministeriai Pietinės Amerikos vieszpatyščzių tripgi sandarbinjkauja su parodos direkcija ir supredentu dalies etnologiszkos ir per tai galima tiketis, jog daug daigtų vertų pasistebėjimo galima bus ant tos parodos pamatyti.

Didelis plotas žemės paskirtas parodai, labai puikiai įtaisyti budinkai pavienių skyrių, prisidedant tam tyczia paskirtai atsakancziai gražiai vi-tai, pranaszauja jai konogeriausio pasivedimo. Vienu isz gražiausių namų ant tos parodos, kaip spēja, tai bus namas elektros su labai augsztu boksztu. Apszvietimas ir sutaisymas visų ten talpananczusi daiktų su pagelga elektros, duos kiekvienam supra-ti apie elektros zinšni, padarytą per paskutin'us deszimts metų.

Elektrikinis Boksztas ant Buffalines parodos.

AUSZTANT.

T. T. Ježo apysaka.

LIETUVISZKAI ISZGULDĖ JONAS MONTVILA.

(Tąsa.)

— Kam tai?.....

— Nusipirkti neturiu už ką, o noriu išsimokėti.

Žodinas buvo prancuziškai serbiškas, išduotas 1846 m. Belgrade. Nikola jį perdirbinėjo ant bulgariškai-prancuziško pagal alfabetą, praleisdamas daugelį žodžių. Stojanas pažūrėjo į jo darbą ir natėmijo išrinkime tarnių daug sistematiškumo. Deplėtėjo jam į galvą mintis apie pasišventimą, su koku žmonės atsiduoda savo užsiėmimams.

— Tai mokiniesi — tarė — prancuziškos kalbos?

— Mokinuosi — atsakė Nikola.

— Žodžių?

— Kaip išmoksiu žodžius, tai ir gana.

— Dar reikia išmokti juos tarti ir sutaikinti.

— Kas tas?..... — užklausė vaikas.

— Perskaityk man čia.

Stojanas pataikė ant žodžio: pain (duona). Nikola perskaitė jį, kaip rašosi p-a-i-n.

— Taip tai rašosi, skaitosi-gi kitaip — pataisė Stojanas ir ištarė, kaip reikia. — Butum išsimokinęs suvis klaidingai.

— O Dieve! — atsiduso vaikas.

— Ar norėtum išmokti dėlto, kad galėtum kalbėt?

— Kalbėt ir skaityt knygas.

— Reikia, kad tavę kas išmokytų ištarimų ir kad apsipazįtum su gramatika.

— Kas tai gramatika?

— Mokslas apie kalbą ir rašymą.

— Ach! kaip norėčiau su ja apsipazinti.

— Iš kur-gi taviję tas noras atsirado?

— Iš kur?..... nežinau..... — atsakė.

— Kuom užsiimi?

— Dirbu pas abadžijų (siuvcją).

— Ar nuo seniai?

— Neuzilgo bus metas.

— Iš kur paeini?

— Iš Katily.

— Siuvai turbūt ir Katiliuos?

— O ne nesiuoau prieš taiiekur. Pristojau prie abadžijaus tik atėjęs į Ruščuką.

— Kuom-gi pirmiaus užsiėmei?

— Gañiau avis.

— O moki skaityti ir rašyti?

— Moku — atsakė — išmokau dar mažas ir paskui.....

— Kas paskui?

— Turėjau knygų..... skaičiau ganydamas.

— Kokių tai buvo knygų?

Nikola užvadino: Mitarstwata na Blazėnna Teodora; Revizjatan na Sv. Bohorodica; Čude sata na Sv. Boharodica. Pirmutinė knygoj yra aprašymas apie tai, kaip nusidėjęlė per maldą prie sv. Baziliaus ir per metavyonę atsivertė prie Dievo; antra apie tai, kokias kančias matė Motina Dievo pekloj; trečioj išsireiškia devynias-dešimts devyni stebuklai padaryti Panelės Švenčiausios. Iš tami panašijų veikalų iš pradžių susidėjo bulgarų literatura. Sukiniosi jos ypatingai toje sferoje, kurioje mokslas baigėsi ant skaitymo ir rašymo, Nikola ir prigulėjo prie tos sferos.

— Skaitydavau — pasakojo jis — knigas ir rodėsi, kad ant

svieto nė nėra kitokių..... Skaitydavau jas laukuos dėl savęs ir dėl piemenų. Bet sykj, nuvaręs į Varną ėrukus ant pardavimo, nunešiau vieną pas prancuzijos konsulj ir jo name pamačiau daugybę knygų. Nuo to laik neturėjau sau ramumo. Piemenystę pamečiau..... sugrižau į Varną; norėjau dasigauti pas konsulj į tarnystę, bet prie jo prieit negalėjau..... Valkiojaisi keles dienas po miestą ir dasizinojau kad Ruščuke yra knygų.....

— Turi buti ir Varnoj ir ne tik pas konsulj — pertraukė Stojanas.

— Gal..... — atsakė vaikas — bet Varnoj jau aš neturėjau ką valgyti..... mislįjau dasigauti pas konsulj, apsigavau, badas jau davėsi savę jausti.

— O kitokios tarnystos negalėjei surasti?

— Atsitiko kelios, bet..... be knygų.

— Taip labai tavę tos knygos užėmė!

— O, taip! — atsakė. — Dieną akys stovejo, naktimis sapnavosi. — Rodosi man, kad mirsiu, jeigu prie jų nedasigausiu.....

— Dėlko tu jų teip troškai?

— Žmonės šneka, kad iš jų viską galima dasizinti.

— Hm..... suniurnėjo Stojanas. — Kas-gi tau Ruščuką uzrodijo?

— Vienas vaikas man pasakė, kad jame yra skaitinyčia, o joje knygos.

— Pertai? — užklausė užimtas tuomi Stojanas.

— Na, ką..... Atejau iš Varnos į Ruščuką.....

— Pekščias?

— O kaip..... Neturėjau nė skatiko, negalėjau užsimokėti už gelezinkelj. Keturias dienas ejau prašydamas duonos ir..... daėjau..... Klausinėjau skaitinyčios ir dasiklausiau, ir dėkui Dievui pasitaikė siuvėjas, kurs manę priėmė už mokinj..... Sėdziu pas jį ir dirbu kiauras dienas, o subatoj einu į skaitinyčią ir dėl skaitymo turiu visą nedėlią ir dvi nakti. Skaitau, kas yra bulgariška, bet norėčiau skaityti ir tą, kas yra prancuziško.

— Nori mokėtis, vaikine? — užklausė Stojanas.

— A! — atsakė balsu, reiškiančiu norą*).

— Jei nori, aš tau parodysiu, parodavysiu ir pristatysiu knygų.

Nikola dėkingai jį pažūrėjo ir pasislanko, padarydamas vietą atsisėsti Stojanui, kurs prisėdęs pradėjo jį pratyti prie prancuziškos kalbos ištarimų.

— Dėl ko-gi pradedi mokslą nuo prancuziškos kalbos? — užklausė Stojanas.

— Girdėjau, kad prancuziškoj kalboj yra daugiausiai knygų. — Ar nori išmokt skaityt tiktai dėl smagumo, kokj randi skaityme?

— O ne..... — atsakė.

— Tai dėl ko?

— Knygose gal rasis budas.....

— Ant ko?

— Ant to, kaip iš mūsų tėvynės išvyti turkų.

— Tai misli si apie tai? — nusistebėjo Stojanas.

— Dėlko neturėčiau mislyti? Girdėjau, kad yra knygos, kuriose randasi visoki užkerėjimai. Tose, ką skaičiau, užkerėjimų neradau. O pertai noriu jieškoti.

Stojanas tylėjo, užsimašlij, paskui tarė:

— Užkerėjimai randasi moksle, duodančiame žmogui į rankas budus.....

— Moksle..... Aš moku.....

— Ką?

— Nu-gi..... skaitau ir rašau bulgariškai, jeigu dar išsimokysiu prancuziškai.....

*) Piemuo tas neyra iszmislyta ypata

— Ne pabaiga dar ant to — pertraukė Stojanas. — Kiekvienoj kalboj, o jų yra daugybės ant svieto, reikia įieškoti mokslo.

— Kas tai yra ..... mokslas?

Stojanas uždavino kelis išguldymus ir parodė ju abėlnę definiciją. Nikola žiūrėjo jam į akis.

— Mokių manę ..... — atsišaukė už valandos.

— Gerai — tarė Stojanas. — Bet ar ištęks tau laiko?

— Kas subatvakaris parodykie man po tiek, kad turėčiau darbo ant visos nedėlios.

— Ar nekenks tau užsiėmimas?

— Kaip jis gali man kenkti? Sėdžiu, siuvu ir misliju sau; kadagi nesiuvu, dirsteliu į tą, ką parašiau, ir vėl turiu apie ką mislyti.....

— Gerai — paantrino Stojanas.

Nuo tada Stojanas turėjo užsiėmimą, kuriam jis visiškai atsidavė. Ans piemenėlis atidėng prieš jį svietą, labai atydų, o žinomą jam tik paviršutinai, nors tėvė mechanoj nuolat turėjo susidurimą. Nedasi prėtojo, kad jame randasi panašios Nykolai ypatos. Noras išgujimo turko iš tėvynės plėtojosi. Išgujo-gi jį serbai, išgujo rumunai; kilo iš tos priezasties karės; platinosi tarp žmonių kalbos, šnabzdėjimai, pranašavimai; desperatiškas pasikėsinimas hadži Dimitro (1868) pakėlė nemažą bruzgėjimą; viskas bet tas neišliko tokių, kaip Nikola, atsitikimų. Iš kur tas ėmėsi?

Nikola buvo labai gabus mokytinis; greit suprasedavo, kombinavo ir įsitempdavo. Persitikrdavo tame Stojanas po kiekvienos lekcijos. Išguldė jam svieto sudėrymą, parodė žemlapį, ir su tuom jis išsyrk aspirato, teip, jog paskui geografijos mokinosi pats, atydziai tēmįdamas upes, kalnus ir viešpatysčių rubežes. Taip pat buvo su aritmetika. Rodėsi, kad galvoj to žmogaus buvo sukrauta daugybė visokių žinių, kurias reikėjo suverti tūr į tvarką. Per pusę metų skaitlinėse perėjo visus skyrus ir gal į lėtis prie algebras ir geometrijos. Labjaušiai-gi jį užėmė istorija, kuri iš visiškai atsidavė. Prancuziškai ant tiek išsilavino, kad aspirato su ištarme, išmoko daugelį žodžių ir įgavo supratimą apie gramatiką. Vieną subatvą Stojanas užtik savo mokytinį labai linksnų.

— Kas pasidare?

— Pamečiau savo alhadžijų.

— Ir tas tavę linksmina?

— Kaip nelinksms, kad dasigavau prie to „talie“, ką atvažiavo iš Paryžiaus, jis visada prancuziškai kalba.

Džiaugtis turėjo iš ko, beje iš dviejų priezasių: viena dėlto jog iš vietos, kurioje dirbo be užmokėsties, perėjo į apmokamą, o antra, jog apart įsiklausymo į kalbą, kurią troško išsimokėti, turėjo daugiaus liuso laiko. Pas siuvėją bulgarą dienavojo ir nakvojo, pas prancuzą ant nakties išeidavo. Papasakojo tai Stojanui.

— O nakvynę sau ar jau gavai? — užklaustė šis.

— Neradau ir noriu dar tavę prašyti?

— Kad gyventumėm drauge? Gerai — pertarė.

— Ne — atsakė Nikola. — Kad man pavelytų nakvoti čia, skaitinyčioj..... Juk man Morkus pavelija čia liktis iš subatos į nedėlią ir iš nedėlios į panedėlį.....

Morkus, tai buvo skaitinyčios sargo vardas.

— Pakalbėk su juom.

— Kalbėjau..... negali..... Sako, kad hadži Christo jam galvą nusukty, kad dasižinoty, jog tas dvi nakti duoda čia man nakvynę.

— Tai aš su hadži Christo pakalbėsiu.

— Pakalbėk!..... — meldžiančiu balsu tarė vaikas.

Hadži Christo, kurs buvo pirmsėdžiu draugystės užlaikančios skaitinyčia, dėl tulų privatiškų priezasių neatsakydavo Stojanui. Pagaliau buvo tai dalykas mažos svarbos, kurs nebuvo net perzengimu įstatymų, kada-gi įstatymuose nebuvo tos pasargos, kuri uždraustų daleisti prašančiam žmogui knyginyčioje **pernakvoti**. Ir pertai hadži

Christo daleido Stojanui prisakyti Morkui, kad Nikola kas nakt nakvos skaitinyčioj, su ta vienok išlyga, jog kas rytas, eidamas į darbą, išliuso skaitinyčia. Tokiu budu buvo nauda ir skaitinyčiai ir Nikolai.

Nauda šiam pastaramjam buvo didelė. Jo moksliški užsiėmimai susivedė į tvarką. Kasdien nuo sauleleidžio iki vidurnakčiai mokinosi ir niekas jo netrudė; Ruščuke-gi, nors jame putė Europos vėjėlinis, dominavo turkiška regula, uždraudžiant gyventojams vaikščioti po miestą po sutemų. Tada visas triukšmas nutildavo, iš skaitinyčios išsiskirstydavo ir ex-piemenukas turėjo pilną liuosybę rašyt, skaityt, net balsiai mokitis. Taip užsiėmdavo apie po tris valandas.

Kiek rai žmogus gali išmokti, mokjdamasis — atydziai ne. — kas dien po tris valandas!

Taigi ir naudojosi. O kad nebuvo mokslas pertraukiamas, ir kad pynėsi jis į bėgantį gyvenimą iš vienos pusės per nuolatinį susidurimą su svetimais žmonėmis, iš kitos per tēmijimą su pagelba laikraščių, išsiplatinimą visokių gyvimečių, dagavo jis visokių žinių, kartais labai naudingų žmogaus atsitikimui.

Žinios, kurias dagaudavo Nikola, netrumpino elementariško užbrėžimo, bet dar jį papildydavo ir užbaigdavo tuomi, kas jam pridudavo gyvybės. Nikola viską, ką tik moksliško įgydavo, malė bulgariškomis girmomis. Todėl plėtojosi jame patriotizmas, suprantamas žmonėms tokiam, kaip buvo Bulgarija 1870 metuose, stovije, ką verčia kovoti prieš visus nevidonus ir net savę duoti ant sudėginimo, kad tik užkenkti savo priešams. Patriotizmas pradėjo rodytis darbuose, kaip tik tarp bulgarų užsvito pažintis jų su turkais sąlygų. Nikola buvo paliudijimu tokių atsitikimų.

Ten begyvėdamas Nikola pamatė netikėtų dalykų. Ant stalo stovėjo laikraščiai, šėpose knygos, daleistos turkų cenzura. Iš po jų kyšojo laikraščiai ir knygos svetimose kalbose — maskoliški ir serbiški, buvo ir bulgariški, spaudinti Bukarešte ar Braille, kuriuos net lojališki skaitytojai skaitė su atyda. Iš kur jie ėmėsi? Visu padunėjo budoje turkų sargyba, ir pašparto ir pasidavimo kratai, „be palydėjimo gyvastes ir liuosybės niekas negalėjo pereiti per uždraustą vandenį“. Vienok laikraščiai ir knygos plaukė ir plaukė.

IV.

Kokiu budu į Ruščuką dastatydavo uždraustų laikraščių ir knygų, Stojanas nežinojo nė Nikola su Norkum. Tas paskutinis gaudavo nuo hadži Christo tankiai barti.

— Iš kur tas imasi? — klausdavo hadži, kada papuldavo į jo rankas pažvelgtinas egzempliorius.

— Ar aš žinau! — atsakydavo džiūretojas.

— Vaktuok gerai!

— Aš vaktuoj..... peržiurau kiekvieną knygą, ką pareina per žingunę.

— Ir nieko tokio nerandi?

— Ne.

— Pameta kas nors! — tarė hadži dasiprotėdamas. — Tėmyk ir saugok..... o aš jam parodysiu. Kad, saugok Dieve, dasižinoty baša, mums visiems būtų bloga, o pirmiausiai uždaryty skaitinyčia.

Šis pastarasis privertė Morkų atydziai sergėti. Sargumas vienok buvo veltui. Kodel-gi? Žmonės susirinkdavo, susėsdavo, rukė, šėkučiao. Ar galima patėmyti, jei kuris iš jų atnešęs kokią knygutę ar laikraštį, pakiša po tomis, ką stovėjo ant stalo? Dovanai Markus po kelias valandas su atyda tēmjdavo į visus. Nė vieno ant karšto darbo negalėjo sugauti. Atsiradimą naujų uždraustų knygų galima buvo matyt iš to, su kokia atyda jos buvo skaitomos. Kiekvienas tykiai akimis vadžiojo po lapus, išreikšdamas savo jausmą, kokis jį perimdavo skaitant, atmainomis, kurios atsimušdavo ant veido ir akių. Vienas šypsojosi, kitas raukėsi, kitas vėl užsidėgdavo ir todžiai keiksmo veržėsi jam iš lupt. Drukai eidavo aplinkui iš rankų į rankas ir Morkus rasdavo jį tik tada, kada skaitinyčia likdavo tuščia. Prie ko galima buvo prisikabinti? Dildė tik **corpudeli** ir tylyje. o hadži Christo kartas nuo karto jam kartojė:

(Toliaus bus).

Budas iszsimokinimo angliskos kalbos.

(Taisa).

CIAI TARIASI KAIPO SZEL

Social	tariasi	szoszel	reiszkia	prietelingai
Special	„	szeszel	„	ypatingai

CIKNT TARIASI KAIPO SZENT; CIENCE KAIPO SZEN.

Deficient	„	difiszent	„	nepankankus
Conscense	„	konszens	„	sauzine
Patent	„	peszent	„	kantrus

LITERA D TARIASI.

1). Kaipio d lietuviszkame:

Bed	„	bed	„	lova
Door	„	door	„	durys
Land	„	lend	„	zeme
Lead	„	led	„	szvina
Send	„	send	„	siusti

2). Keliuose zodziuose visiszkai neiszsitaria

Handkerchief	„	henkerchief	„	skeptaitė
Handsome	„	hendsom	„	skaistus
Wednesday	„	uednsdej	„	sereda

DGE TARIASI KAIPO DZ

Edge	tariasi	edz	reiszkia	briauna
------	---------	-----	----------	---------

DI TARIASI KAIPO DZ

Soldier	„	soldzer	„	zalnierius
---------	---	---------	---	------------

LITERA E TARIASI.

1). Kaipio musy e

Bed	„	bed	„	lova
Berry	„	berri	„	uoga
End	„	end	„	galas
Man	„	men	„	vyras zmogus
Seven	„	seven	„	septyni
Yes	„	jes	„	teip

2). Kaipio musy oj *)

German	tariasi	dzojmen	reiszkia	voketys
Merchant	„	mojszent	„	kupezius
Mercy	„	mojsi	„	milaszirdyste
Person	„	pojse	„	ypata

3). Kaipio dvi i ii

Evening	„	ivning	„	vakaras
He	„	hii	„	jis
Here	„	hiir	„	czionai
Me	„	mii	„	mane
She	„	szii	„	ji

4). Kaipio i

English	tariasi	inglisz	reiszkia	angliskai
England	„	inglend	„	anglia

5). Daug skaitliuje ant galo neiszsitaria priesz s

Gates	„	gejts	„	vartai
Lines	„	leains	„	ejles
Names	„	nejms	„	vardai
He makes	„	hii mejks	„	jis daro
He takes	„	hii tejks	„	jis ima

*) Yra skyrius terpu isztarimo Anglijoje ir Amerikoje. Anglijoje german isztarais dzehmen, bet tikri amerikoni isztarais dzojmen work, volk ir t. t.

(Toliaus bus.)

Dr. Leonard Landes,

Lietuvisskas Daktaras.

134 E. 24 Ul.

New York.

Garsingas gydytojas vyrisky ir moterisky ligy. Mokinosi universitete New Yorko; praktikavo ligonbuociuose: Wiedniuje, Berlyne, karalisszkoje mokykloje Londone, buvo perdtiniu mokslo Lebanon. Ballevee, Port Gradust Hospital College ir t. t.

Uztikrina iszgydyma

visy slaptu ir paprastu ligy, kaipio tai: plauciy, kepeny, skaudėjimā viduriy, galvos, nepomiety, apalpima, skaudulius, zaizdas, tynima, moterisszkas ligas ir nevaisinguma. Gydymui nervisszky ligy reikia naudot elektrinius prietaisus.

Ligas Lytisszku Daliu

iszgydysiu i keles dienas, teipogi ligas pilvo, uzdegi- ma žarny, iszdziuvima pieno, skaudėjimā lupy, nosies, akiy, ausy, nustojima pajegy ir t. t. Iszgydyma uztikrinu kiekviename atsitikime. Chronisszkas ligas gydau pasekmingai, ir slepamas ligas uzlaikau slapytbėje.

Dr. Leonard Landes,

134 E. 24th Str., Cor. Lexinton Ave

Ofiso valandos:

nuo 9 ryto, iki 1 po piety
nuo 5 po piety iki 8 vakaro

Nedehomis: nuo 8 iki 10 1/2 val. ryto: nuo 2 iki 4 val. po pjet.

RODA PER GROMAZ AS DYBAL

Jeigu sergi, tai parasyk kiek tur mety, kiek sve- ri ir aprasyk savo liga, o aasz pris- g- dyklas kuriomis is- sigydysi.

Antanas Leid raszo:

Turojan per il- gus me- tus bai- sius pil- vo skau- dejim ir nervy neramu ma, me- giau vi- sus gy- duoles, ko k o s tik man kas parodijo, bet nieko negalbejo. Daktaro Landes gyduoles i trumpa laikā mane padare visiszkai sveiku, uz ka esmiy dokingu.

Antanas Leid,

272 Broadway, Brooklyn, N. Y.

E. Dovarsk raszo:

Nesitikejau, og yra daktaras suot svieto kuris ta- ne galaty isz- dyti. Megiau an daugybę dak- aru ir mieliran jog nera dol na nes pagelbos, ki atsikroipiau daktara Land- s

Jis mane isz- de. Turojan pla- cū ligy. E. Dovarskis, 155 Fkrstyh. tr., New York, N. Y.

Ida Vaitucziene raszo:

Daktaras Landes iszgyde mano bai- su galvos skaudėjimā; per du me- n plunkai baisai slin- ko. Jis davo man gyduoliy keles ant sykio s la- le plauku slinkima. Buvau iszblis mane ant veido, nes- jau miegoti ne dirbti. Dabar e man visiszkai sveika. Ida Vaitucziene, 591 Flushing ave., Brklyn, N. Y.

KNYGOS

gaunamos „ŽVAIGŽDĖS“
Spaustuveje.

- Basanavičius Dr. J. Medega mūsų tautiški vaistinikystai. Shenandoah, Pa. 1898 m. pusk. 38 su 2 autoriais paveikslais 40 c.
- Lietuvizkai Trakizkos studijos. Shenandoah, Pa. 1898 m. pusk. 123.....60
- Lietuvizkos pasakos (pusl. 192 pusl. 200).....1,50
- Bernatavičius. Pajauta Lialoikos duklė arba Lietuva XIV szim. metije. Istorizka apysaka. knyga I Shenandoah, Pa. 1898 m. pusk. 155.....60
- Kun. A. Burbos Prozaizski rasztai. Labai gražios apysakėles. Naujas perspaudimas. Shenandoah, Pa. 1900 m. pusk. 156.....80
- Dzukizkos dainos Traku paviete užrašytos.....75
- Kristijonas Donelaitis. Rasztai. Keturi meto laikai. Shenandoah, Pa. 1897 m. pusk. 134 40
- Katalikų Bažnyčia ir mokslas pagal prof. Zahna.....29
- Ir Jonas. Lietuvizki dainiai pradžioje XIX szimtmecio. Kliauziskai tautizskas periodas. Shenandoah, Pa. 1988 m. pusk. 53 40
- Medega Simano Daukanto biografijai. Su 14 paveiksliu, Shenandoah, Pa. 1898 m. pusk. 128 prekė.....1.00
- Milukas kun. A. Rankvedis Senovizkos Istorijos pagal Fisherį T. Gazeau ir kitus. Knyga I Rytu szalys su 14 paveiksliu. Shenandoah, Pa. 1898 m. pusk. 50
- Rankvedis Senovizkos Istorijos. Knyga II pagal Fisherį ir kitus su paveiksliais, Shenandoah, Pa. 1898 m. prekė.....40
- Lietuvizkas Albumas. Dalis I. Paveikslai istorizki vietų ir kitokių. Ir paveikslai lietuvizkų naminių ir isdarbių. Shenandoah, Pa. 1900 m. prekė.....50
- Neris P. Populiarizskas rankvedis Fizikos, su iliustracijoms. Shenandoah, Pa. 1899 m. pusk. 102 prekė.....75
- Rudzevičiūtė M. Anina Vilis, Apysaka. Lietuvizkai vertė Jonas Montvila. Shenandoah, Pa. 1898 m. pusk. 169 prekė.....75
- Sienkievičius H. Tvanas. Vertė K. A. K. dalis I. Shenandoah, Pa. 1900 m. pusk. 178.....80
- Tvanas. Dalis II. Shenandoah, Pa. 1900 m. pusk. 194. Puikiausia apysaka lietuvizkoje kalb. I. 00
- Duonos įjieskotojai. Lietuvizkai iszguldė V. Stagaras. Shenandoah, Pa. 1897 m. pusk. 82. 35
- Schmidt. Aldimieras apysaka.

- Lietuvizkai iszguldė kun. A. Milukas, Shenandoah, Pa. 1901 m. prekė.....25
- abrieža kun. A. Botanika, arba tautišlus augimius. Shenandoah, Pa. 1900 m. pusk. 166 1,00
- Valanczianskas. vysk. M. Lemai czių Vyskupystė. Antra laida. Shenandoah, Pa. pusk. 247 1,00
- Do broliai. Atsitikimas isz pasku finč. Turky su Maskofais karės. V. r. t. A. J. J. K. 1897 m. Shenandoah, Pa. pusk. 12.....3
- Kankinimas Katalikų Lietuvoje abe omi ir Kražiuose. Del Lietuvizko teatro. Paraszė Akmeinins. Plymouth, Pa. 1893 m. pusk. 39 prekė.....20
- Padėjimas Lietuvių tautos Rusų viespatystėje. Rusizskoj kalboj prekė.....1,00
- Stacijos arba Kryžiaus kelias parengta kun. A. Burbos. Plymouth, Pa. klebono. 1897 m. prekė.....10
- Antanukas. Apysaka B. Pruso. Isz lenkizsko vertė Selimas ir K. Moygio ir kun. Pabrezos laisz kai pas S. Daukanta. Shenandoah, Pa. 1897 m. prekė.....15
- Paskutinės Miszijs. Isz lenkizsko Shenandoah, Pa. 1897 m. pusk. 45 prekė.....20
- Lietuvizkos Kanklės. Shenandoah, Pa. 1897 m. prekė.....5
- Kuo. A. Toterius. Pamokslai gerų žmonių. Shenandoah, Pa. 1900 pusk. 95 prekė.....60
- Ant geresnės popieros.....75
- Lietuvizkas Albumas I laida Shenandoah, Pa. 1898 m. pusk. 50

VYTAUTO HALE

Lietuvizka Svetaine

Užeiga del lietuviu.

Visado - szviežes gardusius, geriausius likierius ir kitus gaminius.

Foot - Kvepentis

hells. Cigarai.

Salė del susirinkimų, veselijų ir kitokių zokavų dykai. Roda duocam visokiuose reikaluose, iszsimant amerikonziskas popieras, pasiduodant į kaptumeng ir t. t.

A. P. Adamus ir A. W. Zalaskas
102 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

LIETUVIZKAS
PERKRAUSTYTOJAS.

Simonas Kraujutaitis.

Perkraustau daiktus isz vienos vietos į kita, parduodu anglis ir malkas po kiek kas reikalauja ir tai daug pigiaus negu kiti. Teipgi užlaikau krautuve puikių cigary ir poperosų. Reikale meldžiu neiti pas svetimtauti.

S. KRAJUTAITIS

97 N. 4th str.

Brooklyn, N. Y.

Lietuvizka
Krautuve
visokių siuvamu
Maszinu.

Parduodu naujas ir antru ranku siuvas maszinas.

Teipgi užlaikau visokius reikalingus daiktus prie siuvamu maszinų ir taisau.

Žmonės yra persitikrinę apie gerumą mano maszinų nes 20 metų kaip tuomi užsiimu.

J. Matuleviczia,

256 Grand str.
BROOKLYN, N. Y.

Tikrai gryna

Altoriaus Vyna

GAUSITE PAS

BARNSTON Tea Co
6 BARCLAY STR.

New York'e.

Importuoja ie rusizska arbata, kava ir visoki vyna.

PALACE HALL,
HENRY GERKEN Prop.

89 - 93 GRAND Str., B'klyn. N. Y.

Svetainė parsamdoma del veselijų, balių, koncertų ir t. t.

Gėrymai geriausi ir už pigiausių prekę.

Matezas Videika
Lietuvizskas darbo agentas.

Kas nor gauti gerą darbą, tuгол kreipiasi prie manęs.

Apart to turiu puikią didelę sale vadinama „Washington Hall“ del teatro, vestuviu, baliu ir zveip palinksiminimu. Apie gėrymus nereik nėi sakyti, nes visi žino ju gerumą.

M. VIDEIKA

154 Clinton ave. arti Claremont av.

MASPETH, L. J.

Pirmos kliaos Hotelį
UŽLAIKO SCRANTON'E
P. LIPAVICZIA.

Geriausią užeiga ir rodos viesa del lietuviu. Pirmos kliaos visoki gėrymai cigarai. Laivakortes talposgi parduodu ant geriausių liztų.

Nepamirskite, jog **Hotels**

Petro Lipavicziaus,
po No. 1837 N. Main Ave.

Daktaras
isz Lietuvos!

Dr. Med. Leon Cherburg
52 ELDRIDGE Str. New York.

OFIS VALADOS:

Nuo 8 iki 10 sz ryto

Nuo 2 iki 3 po piet

Nuo 6 iki 8 vakare

NEDELIOJE ADARA

Nuo 8 fki 10 ryte

Nuo 2 iki 3 po pietų

Uz \$7 in

Lietuva

PROGA DEL VYRU ANT darbinio laivo į Brema, Hamburgą ir Antwerpą.

OFISAS: JACOBS 38 Canal Str. NEW YORK, N. Y.

Jurgio Hoffmano Aptieka

103 Grand str.

Brooklyn, N. Y.

(Tik jo isleidižiamas).

Pats padarytojas ir laikytojas trejankos ant visos Amerikos, padaryta isz penkes deszimts dveju visokių anguoliu ir žoliu, kokios tik randasi ant žemės. Parduoda retalizskai, svarų už viena dolerį, ir teipgi parduoda ketvirta dali svaro už 25 centus už paka, ir parduvinėja laikytojams trejankos, kiek katras reikalauja, deszimts svarų už \$6.00.

Visados yra ant rankos, ir laikyti pagal senovizską ir europieizską madą, aptiekio raudais, kaip tai herbn, žolių ir teip toliaus.

Kas tik reikalaujate virsz minėtų giduolių, galite siusti pinigų per Money Order, o asz jum prisiusiu per expresa reikalingu daiktus. Hoffmano Reumotizmo gydualė \$2,00, tikras iszgidinimas; Hoffmano plauczių gydualokrupės del kraujo, dvidezimtis viena gidualokrupė ir dežute už 15 centų. Hoffmano kosulio maiszimas 25 centai.

GERIAUSIA UZEIGA!
PAS

Petra Draugeli

Užlaiko geriausius trunkus, cigasus ir užkandžius, teipgi suteikia geras rodas visokiuose reikaluose del savo tautiecių.

73 Grand str. Brooklyn, N. Y.

Vist pas savo tautietii!

FR. PUSTET & CO.

Atliekti visokius drukoriszkus darbus del szvento Tevo ir szv.

Ritu Kongregacijos.

Iszduoda ir parduoda knygas visokiose kalbose, kaip tai: lotyniszkoje, prancuziszkoje, angliszkoje, vokiszkoje, lenkiszkoje, lietuviszkoje ir kitose.

Dirba pas save ir pargabena isz uzmarės visokius bažnytinius daiktus kaip tai: arnotus, kopas, kielikus, liktorius, szventųjų stovyklas ir t. t.

Teipgi parduoda Szkaplierias, Razanczius, ignoselius ir visokius szventuju pavekslus.

Visus daiktus laiko ko geriausius, o parduoda ko pigiausia.

52 Barclay str.
New York.

TELEPHO E 4548 OTLAND.

Turi didelius skloodus, Ryme, Ralishonoje, Cincinati ir New York'e.

Senas Daktaras Smith,

136 E. 18th Str.,

New York, N. Y.

Seniausias placziai zinomas specialistas.

Asz gvarantuoju iszgydimą užnuodijimo kraujo, skuros iszbėrymą, spnugų, skaudulių, pintszaszių, skaudanczius gerkles, liežuvio, burnos ir nosies, skausmingų užtinimų kirksznių ir kitų dalių. Ronotas kojas, skausma nugaroje, skausma galvos, gėliną kaulų, skaudėjimą krutinės, skaudėjimą vidurių, nesumalimą pilvo, užpavietrijimą, hymoridos, saugelą, szirdies ligas, plauezių ligas, katarą, užsiszrdymą, dusulį, džiovą, ingstų ir puslės uždegimus, skausmą szlapinimosi, strikturą ir akmenį puslėje.

Mano metoda yra vienatiniai žinoma kuri mažas lytiszkas dalis padidina ir smarkiausias ligas nervų, slabnumą isz priežasties iszdykimo jaunystėje, nenžmigimo nakezia, prazudytą energiją, melcholia, isztekėjimus, svaigulį, drebėjima, užgąstį, nevaisingumą, negalėjimą, pastovinečiai iszgydo.

Asz turiu viską kas dėl gydymo reikalinga, liekarstas ir instrumentus ir per ilgiausią tyrinėjimą dasiekiau didžio praktikos. Nekurie daktarai garsinasi specializtai didžio gabumo ką tik galėdami gydyt paprasčiausias ligas.

Daugelis žmonių ateina pas mane, idant juos gruntuamai iszbandyčiau ir savo pagirtina metoda gydinečiau, kurie pirmiaus gydėsi pas daktarus garsinoneziuosius gabeis daktarais.

Saugokitės nuo tokių žmonių, agentų, draugyszių, uždyką duodamų receptų, diržų su elektrika, ir apgavingų patentavų gyduolių.

Kreipkitės visi isz pirmo pas seną daktarą Smith, jis yra seniausias ir geriausias, o užėzdysit laiko, pinigų ir skausmų. Vyrai mistydami vesti gerai darys atlankydami seną daktarą Smith. Jis praszalį kiekvieną perizskadą tame ir ant syk sustabdys tekejimus. Gvarantavoja gruntuamą, greitą ir pigų iszgydimą. Rodas duoda uždyką. Liekarstos 50 centų.

LIETU VISZKA APTIEKA IR BROOKLYNO PACZTA, (S. S. No. 23.)

Pilna visokių aptiekoriszku tavoru. Turi visokių Europiszku ir Amerikoniszku gyduolių, kaip tai teisingsiausių lietuviszka TRAJANKA ir teip visokių žolių, szaknu — kokiu ant svieto randasi ir nuo visokių ligų.

Aptiekoj visada galima szaukt daktara uz dyka.

Atiszaukentiems per gramatą npraszantiems savo ligą duoda rodas ir prisinone gyduoles per pacztą arba expressę. Aptiekoj gal ma susikalbėt lietuviszškai, lenkiszškai, rusiszškai, vokiszškai, angliszškai ir visokiom kalbom. Receptus sudedam nuo visokių daktaru Amerikoniszku ir Europiszku.

Money Orders ir registravotos gramatas galite siust isz czionais.

64 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
Carl A. Buchbinder,

TELEPHONE CALL 1426 WILLIAMSBURGH.

JAMES J. McGINTY

LAIKDOJAS LAVONU IR BALSAMAVOTOJAS
PRIE LIETUVISZKOS PARAPIJOS BROOKLYNE.

Laidoja
ant

visokiu
kapiniu.

PARSAMDŲ KARIETAS ANT SZERMENU, VESELJŲ IR
KITUOSE REIKALUOSE LABAI PIGIAI.

Gyvenimas ir kanceliarija po No. 72 South 2-nd Str.
Stonia po No. 76 South 1-st Str., Brooklyn, N. Y.

Stonia atdara diena ir nakti.

Telefonas 559 Williamsburgh.

NAUJAI INTAISYTA

ŽVAIGŽDĖS

★ SPAUSTUVE ★

Atlieka visokius drukorizskus
darbus gerai, pigiai ir greitai:

DRUKUOJA KNYGAS, VISOKIUS
BILIETUS, CIRKULIORIUS,
PLAKATUS, KONSTITUCIJAS DEL
DRAUGYSŲZIŲ, GROMATAS,
VISITING IR BUSINESS CARDS,

ABELNAI ATLIEKA VISOKIUS DRUKORISZ-
KUS DARBUS.

Kas darba paves, nesigrandys.

★ ★ ★

SPAUSTUVE YRA PO NUMARU

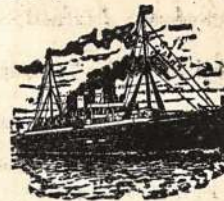
94 GRAND st.,
BROOKLYN, N. Y.

Bischoffs Banking House

uždėta 1848 metu
Name Staats-Zeitung, prie užvažiavimo ant Brooklyno tilto, priešai City Hall
New-Yorke

Siunziami pinigūs į visas dalis svieto pigel, saugel ir greitai

LAIVAS

DRUCZIAUSES.

Isnuodame Szipkortės (laivakortės) ant greiciausių
laivų į krajų važiuojantiems ir isziunziamė szipkorte
dėl atvažiavimo isz krajaus į Amerika,
Bankoje savo visados laikome daugybė pi-
ningu del iszmainymo, kaip tai:

Maskolijos rublių, Vokietijos markių, Austrijos guldenų		Dabar siunziam pinigūs tiesiog į namus.		vio (Express)	
100 rublių	už	\$52.50	„ „ „	reguliariszo laivo	\$30
50 „	„	\$26.50	Isz N. Y. į Antverpa	„ „ „	\$28
25 „	„	\$13.38	Isz N. Y. į Rotterdamą	„ „ „	\$28
20 „	„	\$10.75	Isz Bremo į New Yorka ant greitlaivo	(Express)	\$38.50
15 „	„	\$8.18	Isz Bremo [N. Y. ant regulariszo lai- vo		\$36.50
10 „	„	\$5.50	Szipkortės (laivakortės) į Europa.	Isz Hamburgo į New Yorka ant greit- laivo	\$38.50
5 „	„	\$2.88	Isz New Yorko į Bremą ant greitlaivo (Express)	„ „ „ ant regulariszo laivo	\$34.—
			„ „ „ ant regulariszo „ „	Isz Antverpo į New Yorka	\$33.50
			Isz New Yorko į Hamburgą ant greitlai- vo	Isz Rotterdamo į New Yorka	\$33.50

Bischoffs Banking House

2 Centre str. (Staats-Zeitung Building, New-York)

Nedėlioje Banka atvira nuo 10 iki 12 adynal.

„DIRVA“

Svarbiausias moksliszkas ir literatiszkas
bertaininis laikrasztis pavidale
knygutes talpina

Svarbiausius straipsnius, turinczius moksliszką ir literatiszką vertę:
apraszymus, apysakas, rankius dainų, pasakų, moksliszkus rankvedzius,
tinkanczius lietuviszkom mokslainėms, (kada tos bus užvestos) ir t. t.

Kożna Dirvos knygelė papuosta illiustracijoms. Popiera naudojama
kuogeriausia, kad pavirszutinė iszžiura, lygiai kaip ir mislys, idėjos
rasztų didiųjų garbė lietuviszkos raszliavos.

Kożnas prakilnesnis lie uvyis privalo papuostiti savo namą DIRVOS
knygelemis.

DIRVA kasztuoja Amerikoje \$2 ant metų: Prusose su prisijintimu
iki Maskolijos parubeziui 6 markės.

Tautieciai turintirankraszius savo arba kitų, negalėdami jų atspau-
diti, tesikreipia į Dirvos redakeciją, kuri kuopuikiausioje formoje pado-
dys visuomenei jų veikalus.

Patrijotiszkos draugystės (Amerikoje ir Europoje) Dirvos publikoci-
jas gauna už sumažintą prekę, imdami kelis ir keliolika egzemplioriu.

Raszant ir siunziant pinigūs ar rasztus reikia adresuoti.

Rev. A. M. Milukas,
Shenandoah, Pa. U. S. A.